

**UCHWAŁA NR XXXVIII/345/13
RADY MIEJSKIEJ W BIERUTOWIE**

z dnia 20 listopada 2013 r.

w sprawie przyjęcia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Bierutów”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 j.t.), Rada Miejska w Bierutowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Bierutów” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Bierutowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega wywieszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Bierutowie.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Bierutowie

mgr inż. Urszula Kociolek

PROGRAM USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU MIASTA I GMINY BIERUTÓW

Opracowany na zlecenie
Urzędu Miejskiego w Bierutowie

przez

ECO-ART Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17
00-203 Warszawa

Program współfinansowany w ramach
realizacji zadania wynikającego z
„Programu Oczyszczania Kraju z
Azbestu na lata 2009-2032”

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Cele i zadania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bierutów”	4
3. Właściwości azbestu i jego wpływ na zdrowie człowieka	6
4. Uwarunkowania prawne użytkowania i usuwania wyrobów azbestowych	9
4.1. Azbest jako substancja szczególnie niebezpieczna	9
4.2. Obowiązki właścicieli nieruchomości	10
4.3. Obowiązki jednostek samorządu terytorialnego	10
4.4. Obowiązki wykonawcy prac polegających na usuwaniu wyrobów azbestowych	11
4.5. Składowanie odpadów zawierających azbest	13
5. Wyroby azbestowe na terenie Gminy Bierutów	14
5.1. Ogólna charakterystyka Gminy Bierutów	14
5.2. Inwentaryzacja wyrobów azbestowych na terenie Gminy Bierutów	15
5.2.1. Metodologia przeprowadzenia inwentaryzacji	16
5.2.2. Płyty azbestowo-cementowe stanowiące pokrycia dachów obiektów budowlanych	17
5.2.3. Struktura własnościowa zinwentaryzowanych obiektów	19
5.2.4. Stan techniczny zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych	20
5.2.5. Analiza funkcjonalności zinwentaryzowanych obiektów	21
5.2.6. Budynki użyteczności publicznej	21
5.2.7. Rury azbestowo-cementowe do pozostawienia w ziemi	23
5.2.8. Drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest	23
5.3. Przestrzenne rozmieszczenie wyrobów azbestowych na terenie Gminy Bierutów	23
6. Harmonogram realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bierutów”	35
7. Aspekty finansowe realizacji „Programu”	38
7.1. Przewidywane koszty realizacji „Programu”	38
7.2. Potencjalne źródła finansowania usuwania azbestu	40
8. Monitoring realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bierutów”	44
9. Podsumowanie i wnioski	45
10. Spis tabel, wykresów i załączników	47

1. Wstęp

Opracowanie „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bierutów” związane jest z realizacją „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, którego celem jest:

1. usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
2. minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju,
3. likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Na poziomie lokalnym zadania wynikające z krajowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” powinny być realizowane przez samorząd gminny, do którego obowiązków należy w szczególności:

1. gromadzenie przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest oraz przekazywanie jej do marszałka województwa z wykorzystaniem dostępnego narzędzia informatycznego www.bazaazbestowa.gov.pl,
2. przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest,
3. organizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków finansowych,
4. inspirowanie właściwej postawy mieszkańców w zakresie obowiązków związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest,
5. współpraca z marszałkiem województwa w zakresie inwentaryzacji wyrobów azbestowych oraz opracowywania programów usuwania wyrobów zawierających azbest,
6. współpraca z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest,
7. współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację Programu,
8. współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska).

Przygotowanie „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bierutów” poprzedzone zostało wykonaniem inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest. Zebrane w bazie danych wyniki inwentaryzacji umożliwiły przygotowanie przestrzennego rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Bierutów wraz z analizą poglądowego stopnia pilności usunięcia azbestu. Następnie oszacowano koszty usunięcia płyt azbestowo-cementowych z terenu Gminy Bierutów oraz wskazano potencjalne źródła finansowania przedsięwzięć, polegających na usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu. Opracowane zostały wskaźniki monitorowania realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bierutów”.

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie umowy zawartej w dn. 11.03.2013 r. pomiędzy Miastem i Gminą Bierutów a ECO-ART Sp. z o.o.

2. Cele i zadania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bierutów”

Celem opracowania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bierutów” jest:

1. oczyszczenie terenu Gminy Bierutów z azbestu poprzez usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
2. eliminacja negatywnych skutków zdrowotnych oddziaływania azbestu na człowieka,
3. likwidacja oddziaływania azbestu na środowisko zgodnie z obowiązującym prawem do końca 2032 roku.

„Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bierutów” (zwany także w dalszej części dokumentu „Programem”) został przygotowany z uwzględnieniem obowiązujących aktów prawnych i jest zgodny z kierunkami wyznaczonymi w dokumentach krajowych i wojewódzkich.

Zgodnie z „Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest zaplanowano do końca 2032 r. Zadania niezbędne do oczyszczenia kraju z azbestu zostały podzielone na: legislacyjne, edukacyjno-informacyjne, ochrony zdrowia, monitorowania realizacji „Programu” oraz działania w zakresie usuwania azbestu z obiektów budowlanych, budowy składowisk oraz instalacji do unieszkodliwiania wyrobów azbestowych.

Oszacowano, iż na terenie kraju nadal użytkowanych jest ok. 14,5 mln ton wyrobów zawierających azbest. Przyjęto, iż proces usuwania azbestu będzie przebiegał etapami. Wskazano na konieczność budowy 56 składowisk odpadów lub kwater przystosowanych do składowania odpadów zawierających azbest.

W „Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami Województwa Dolnośląskiego 2012” przyjętym uchwałą nr XXIV/616/12 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 czerwca 2012 r. jako cel podstawowy Programu w zakresie gospodarki odpadami zawierającymi azbest wskazano bezpieczne dla ludzi wyeliminowanie ich ze środowiska poprzez unieszkodliwienie. W Planie wskazano następujące cele krótkoterminowe:

- przeprowadzenie pełnej inwentaryzacji azbestu oraz jej coroczna aktualizacja,
- zwiększenie świadomości mieszkańców na temat szkodliwości azbestu i konieczności jego wyeliminowania ze środowiska,
- zapewnienie źródeł finansowania procesu usuwania wyrobów z azbestem,
- sukcesywne i bezpieczne dla środowiska oraz zdrowia mieszkańców usuwanie wyrobów zawierających azbest z obszaru województwa,
- zapewnienie wystarczającej pojemności składowisk przyjmujących odpady z azbestem.

Na terenie województwa znajduje się 286 367,09 m², 20 110,98 Mg oraz 30 068,90 mb wyrobów azbestowych, będących własnością osób prawnych. Największe ilości wyrobów zawierających azbest stwierdzono na terenie gmin: Wisznia Mała, Legnica, Wrocław, Bogatynia i Wałbrzych. Ilość materiałów azbestowych będących własnością osób fizycznych na terenie województwa wynosi 2 629 116,31 m² oraz 4 138,13 Mg. Największa ilość tych wyrobów występuje na terenie gmin: Bystrzyca Kłodzka, Trzebnica, Jelenia Góra, Wrocław, Radków oraz Głogów. Dolnośląski Urząd Wojewódzki podaje, że poza podaną ilością znajduje się jeszcze dodatkowo 448 756,5 m² i 49,75 Mg wyrobów zawierających azbest. Łączna ilość materiałów zawierających azbest na terenie województwa dolnośląskiego wynosi ok. 3 121 229,57 m², 24 298,86 Mg i 30 068,9 mb wyrobów zawierających azbest. Tempo usuwania azbestu w 2010 r. osiągnęło wartość 3.933,778 Mg materiałów zawierających azbest, które unieszkodliwiono poprzez składowanie.

Za największy problem uznano brak pełnej i rzetelnej inwentaryzacji dotyczącej ilości, lokalizacji i stanu tych wyrobów, a także niekompletne dane dotyczące ilości materiałów unieszkodliwionych. Jako potencjalny problem wskazano niedostateczną pojemność istniejących składowisk przyjmujących odpady zawierające azbest, których wytwarzanie prognozuje się w roku 2012 r. na ok. 204,1 tys. m² oraz 1 697 Mg i 2.104,82 mb. W kolejnych latach wytwarzanie odpadów zawierających azbest określa się na ok. 100 tys. m² rocznie. Koszt budowy i rozbudowy istniejących składowisk oszacowano na 9 mln zł. Koszt aktualizacji inwentaryzacji budynków i urzędzeń zawierających azbest w latach 2012-2023 oszacowano na 1,7 mln zł.

W obowiązującym „**Programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu oleśnickiego**” priorytetowym celem dla powiatu oleśnickiego jest usunięcie z terenu powiatu wyrobów zawierających azbest do końca 2032 r. Jako główne problemy wskazano:

- dużą, na tle wielu innych samorządów, bezwzględną ilość azbestu w niektórych gminach,
- brak środków własnych wykorzystujących wyroby azbestowe na nowe pokrycia dachów, elewacji,
- występowanie azbestu na obiektach publicznych i w miejscach ogólnie dostępnych,
- całkowicie wykluczoną możliwość współfinansowania przez samorzady nowych pokryć dachowych u osób zdejmujących azbest, bagatelizowanie przez mieszkańców problematyki azbestu,
- pozbywanie się azbestu w sposób nielegalny i chaotyczny poza wszelkim nadzorem, przy braku wsparcia zewnętrznego na jego likwidację.

Na terenie powiatu zinwentaryzowano 9.313 obiektów o łącznej powierzchni 452.721,79 m² i masie 5.147,67 Mg płyt azbestowo-cementowych, w tym na terenie gminy Bierutów 2.234,5 m² (24,58 Mg). Stan wyrobów zawierających azbest, jakie znajdują się na terenie powiatu oleśnickiego, sytuuje większość przypadków w grupie o III stopniu pilności, dla których w terminie do 5 lat wymagana jest ponowna ocena.

Mając na względzie założenia dokumentów programowych krajowych, wojewódzkich i powiatowych w „**Programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bierutów**” założono realizację następujących kierunków działań:

1. inwentaryzację i opracowanie bazy danych o wyrobach zawierających azbest,
2. organizację działań edukacyjno-informacyjnych o szkodliwości azbestu oraz bezpiecznym użytkowaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest,
3. oczyszczenie terenu Gminy Bierutów z wyrobów azbestowych poprzez ich usunięcie i unieszkodliwienie,
4. wdrożenie monitoringu realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bierutów”,
5. podjęcie działań w kierunku pozyskania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych dla wsparcia usuwania wyrobów zawierających azbest i ich unieszkodliwiania,
6. pomoc w poszukiwaniu możliwych źródeł dofinansowania w postaci dotacji, kredytów i pożyczek preferencyjnych na wymianę płyt azbestowo-cementowych dla osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych,
7. okresową weryfikację i aktualizację „Programu”.

Dokument „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bierutów” jest wynikiem realizacji zapisów „Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami Województwa Dolnośląskiego 2012” oraz „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.

3. Właściwości azbestu i jego wpływ na zdrowie człowieka

Azbest jest nazwą handlową włóknistych minerałów, które pod względem chemicznym są uwodnionymi krzemianami metali, zawierającymi w swoim składzie: magnez, sód i wapń. Zgodnie z ustawą z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20, z późn. zm.), azbestem nazywane są następujące włókniste krzemiany:

1. azbest chryzotylowy, nr CAS 12001-29-5,
2. azbest krokidolitowy, nr CAS 12001-28-4,
3. azbest amozytowy (gruenerytowy), nr CAS 12172-73-5,
4. azbest antofilitowy, nr CAS 77536-67-5,
5. azbest tremolitowy, nr CAS 77536-68-6,
6. azbest aktynolitowy, nr CAS 77536-66-4.

Wyróżniane są dwie grupy azbestów: grupa serpentynów i grupa azbestów amfibolowych. Do serpentynów należy azbest chryzotylowy (azbest biały), który był wydobywany i stosowany w największych ilościach. W grupie azbestów amfibolowych znaczenie mają dwie odmiany: azbest amozytowy (azbest brązowy) i azbest krokidolitowy (azbest niebieski).

Azbest chryzotylowy krystalizuje się w postaci rurek, a azbesty amfibolowe przyjmują formę grubszych, pręcikowatych kryształów. Włókna azbestu są wiązkami zbudowanymi z dużej liczby (do kilku tysięcy, a niekiedy nawet do kilkudziesięciu tysięcy) włókien elementarnych. W tych wiązkach pojedyncze kryształy azbestu są spojone za pomocą węglanu wapniowego. Największe zastosowanie przemysłowe miał azbest o giętkich włóknach (do 0,1 μm grubości), odpornych na działanie czynników chemicznych, wysokich temperatur oraz na ścieranie, a także źle przewodzących ciepło i elektryczność. Używany był do wyrobu tkanin ogniotrwałych, okładzin ciernych, szczęk hamulcowych, farb ogniotrwałych, materiałów izolacyjnych oraz niepalnych materiałów budowlanych¹.

Azbest amfibolowy charakteryzuje się dużą kwasoodpornością. Jest znacznie mniej rozpowszechniony w przyrodzie. Wykorzystywany był w przemyśle chemicznym. Występowanie azbestu w przyrodzie jest stosunkowo powszechne, ale tylko w kilku miejscach na świecie prowadzona była eksploatacja tego minerału na skalę przemysłową. Polska nie posiada złóż azbestu nadających się do eksploatacji przemysłowej.

W zależności od zawartości azbestu, stosowanego spoiwa oraz gęstości objętościowej wyróżniono dwie grupy wyrobów azbestowych:

1. klasa I (wyroby miękkie), których gęstość objętościowa jest mniejsza niż 1.000 kg/m³, zawierające powyżej 20% (do 100% azbestu). Wyroby te łatwo ulegają uszkodzeniom mechanicznym, w wyniku czego następuje znaczna emisja włókien azbestu do otoczenia. Najczęściej stosowane w tej klasie były: wyroby tekstylne z azbestu, używane przez pracowników w celach ochronnych, koce gaśnicze, szczeliwa plecione, tektury uszczelkowe, materiały, wykładziny cierne.
2. klasa II (wyroby twarde), których gęstość objętościowa jest większa niż 1.000 kg/m³, zawierające poniżej 20% azbestu. W wyrobach tych włókna azbestowe są mocno związane, a w przypadku mechanicznego uszkodzenia, np. pęknięcia, ma miejsce stosunkowo niewielka emisja azbestu do otoczenia w porównaniu z wyrobami klasy I. Niebezpieczeństwo dla zdrowia ludzi i środowiska stwarza mechaniczna obróbka tych wyrobów oraz rozbijanie, np. w wyniku zrzucania w trakcie prac remontowych².

W Polsce wyroby twarde wykorzystywane były do produkcji płyt azbestowo-cementowych jako materiał budowlany w postaci płyt płaskich, falistych oraz rur azbestowo-cementowych. Płyty płaskie i faliste wykorzystywane były do krycia dachów, rzadziej do

¹ Za: Szeszenia-Dąbrowska Neonila, Sobala Wojciech: „Zanieczyszczenie środowiska azbestem. Skutki zdrowotne”, Łódź, 2010
² „Zbiór przepisów i procedur dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest”, Ministerstwo Gospodarki, Warszawa, 2001

elewacji budynków gospodarczych i mieszkalnych czy przemysłowych. W znacznie mniejszych ilościach produkowane i stosowane były inne wyroby azbestowo-cementowe, tj. rury służące do wykonywania instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych oraz przewody kominowe czy zsypy w budynkach wielokondygnacyjnych.

Fot.1 Płyty azbestowo-cementowe faliste

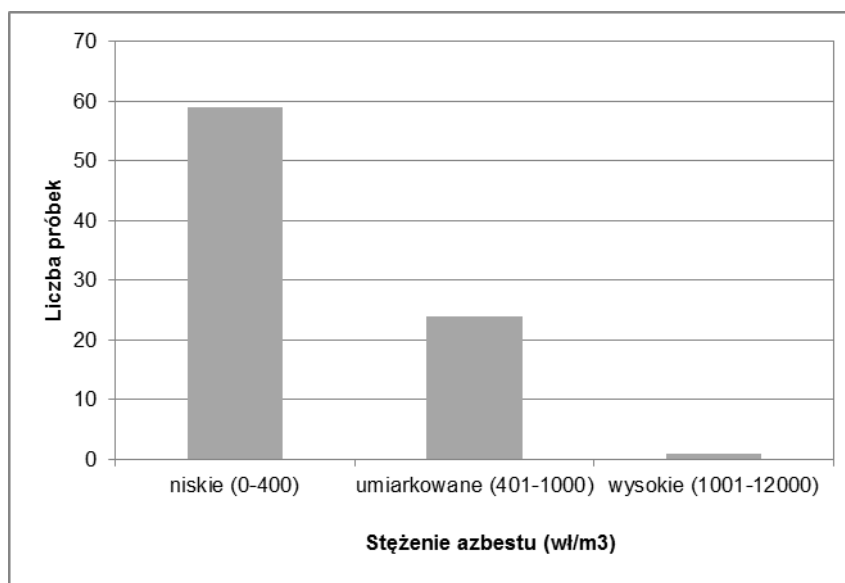
Fot. 2 Płyty azbestowo-cementowe płaskie

Ekspozycja na pył azbestu stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia ludzi. Problem zagrożenia nowotworami powodowanymi włóknami azbestu istnieje nadal, pomimo coraz lepszej ochrony pracy w kontakcie z azbestem. Zapadalność na nowotwory złośliwe, w szczególności raka płuca i międzybłoniaka opłucnej, jest ściśle związana ze stężeniem włókien azbestu w powietrzu determinowanym ilością i stanem zabudowanych i stosowanych wyrobów zawierających azbest oraz stopniem zanieczyszczenia środowiska.

Stężenie włókien azbestu w powietrzu (emisja) na danym obszarze jest bezpośrednią miarą stosowaną do określenia dawki kumulowanej, będącej podstawą szacowania ryzyka zdrowotnego związanego z zanieczyszczeniem środowiska azbestem na danym obszarze.

Pomiary stężenia włókien azbestu w województwie dolnośląskim zostały wykonane w 2008 r.³ Punkty pomiarowe zostały wyznaczone w 15 powiatach na terenie 28 gmin. Łącznie na terenie województwa dolnośląskiego pobrano 252 próbek powietrza. Rozkład wartości stężeń azbestu w powietrzu atmosferycznym na terenie województwa dolnośląskiego został przedstawiony na wykresie nr 1.

³ Szeszenia-Dąbrowska Neonila, Sobala Wojciech: „Zanieczyszczenie środowiska azbestem. Skutki zdrowotne.” Łódź, 2010

Wykres nr 1 Rozkład punktów pomiarowych na terenie województwa dolnośląskiego według wielkości stężeń⁴

Średnie stężenie włókien azbestu w powiecie oleśnickim wynosiło 307 wł/m³ (na podstawie 27 próbek, pobranych w 9 punktach na terenie 4 gmin)⁵.

Głównymi skutkami narażenia na pył azbestu są: azbestoza, międzybłoniak opłucnej i rak płuca. Zachorowania na azbestozę płuc pojawiają się przy znacznym narażeniu na pył azbestu (rzędu setek tysięcy włókien na 1 m³). Na podstawie przeprowadzonych badań można uznać, iż narażenia występujące w środowisku komunalnym (do 1000 włókien/m³) są niewystarczające do wywołania azbestozy. Dla międzybłoniaka płuc oraz raka płuc zaobserwowano wzrost zachorowań osób narażonych środowiskowo na pył azbestu.⁶

Biologiczna agresywność pyłu azbestowego jest zależna od stopnia penetracji i ilości włókien, które zatrzymały się w dolnej części układu oddechowego. Włókna cienkie o średnicy poniżej 3 mikrometrów przenoszone są łatwiej i docierają do końcowych odcinków dróg oddechowych, a włókna grube, o średnicy powyżej 5 mikrometrów, zatrzymują się w górnych odcinkach dróg oddechowych. Skręcone włókna chryzotylu o dużej średnicy mają tendencję do zatrzymywania się wyżej w porównaniu z igłowymi włóknami azbestów amfibolowych, z łatwością przenikających do obwodowych części płuc. Największe zagrożenie dla organizmu ludzkiego stanowią włókna respirabilne, dostające się z powietrzem do pęcherzyków płucnych, o średnicy mniejszej od 3 mikrometrów.⁷

Na podstawie przeprowadzonych badań⁸ znaczącego wzrostu liczby przypadków międzybłoniaka należy spodziewać się po około 50-60 latach od okresu, w którym zostało znacznie zanieczyszczone środowisko. Podstawą do oceny stężeń były badania prowadzone w latach 2004-2008, a narażenie we wcześniejszych latach oszacowane zostało na podstawie danych o wielkości produkcji wyrobów azbestowych. Szacuje się, iż ekspozycja na pył azbestowy powoduje na świecie ok. 100 tys. zgonów rocznie.

W stanowisku wyrażonym przez uczestników European Asbestos Conference: Policy, Status & Human Rights (22-23 września 2005 r. w Brukseli) zalecane jest m.in.⁹:

⁴ Szeszenia-Dąbrowska Neonila, Sobala Wojciech: „Zanieczyszczenie środowiska azbestem. Skutki zdrowotne.” Łódź, 2010

⁵ Ibidem

⁶ Ibidem

⁷ Na podstawie: „Azbest. Ekspozycja zawodowa i środowiskowa.”, pod red. Neonili Szeszeni-Dąbrowskiej, Łódź, 2004

⁸ Szeszenia-Dąbrowska Neonila, Sobala Wojciech: „Zanieczyszczenie środowiska azbestem. Skutki zdrowotne.” Łódź, 2010

⁹ Ibidem

1. rygorystyczne przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących azbestu,
2. przeprowadzenie inwentaryzacji budynków publicznych zawierających materiały azbestowe do końca 2007 r. oraz pozostałych do 2008 r.
3. opracowanie regulacji prawnych dotyczących usuwania materiałów zawierających azbest,
4. określenie minimum pomocy finansowej dla poszkodowanych.

4. Uwarunkowania prawne użytkowania i usuwania wyrobów azbestowych

W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2008 r., nr 25 poz. 150 z późn. zm.) zabroniono wprowadzania do obrotu lub ponownego wykorzystywania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, w tym azbestu.

4.1. Azbest jako substancja szczególnie niebezpieczna

Substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska powinny być wykorzystywane, przemieszczane i eliminowane przy zachowaniu środków ostrożności, a instalacje lub urządzenia, w których jest lub był wykorzystywany azbest, powinny zostać oczyszczone lub unieszkodliwione. Do instalacji lub urządzeń, co do których istnieje podejrzenie, iż były w nich wykorzystywane substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska, stosuje się wymagania dotyczące postępowania z instalacjami i urządzeniami, w których były lub są wykorzystywane te substancje.

Na mocy rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. z 2011 r., Nr 8, poz. 31), wyroby zawierające azbest mogą być wykorzystywane w sposób niestwarzający zagrożenia dla zdrowia ludzi i środowiska w terminie do **dnia 31 grudnia 2032 r.**

W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. nr 112, poz. 1033) azbest jako składnik odpadów został zaliczony do kategorii odpadów niebezpiecznych (C25):

- 06 07 01* Odpady azbestowe z elektrolizy
- 06 13 04* Odpady z przetwarzania azbestu
- 10 11 81* Odpady zawierające azbest
- 10 13 09* Odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo-azbestowych
- 15 01 11* Opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi
- 16 01 11* Okładziny hamulcowe zawierające azbest
- 16 02 12* Zużyte urządzenia zawierające wolny azbest
- 17 06 01* Materiały izolacyjne zawierające azbest
- 17 06 05* Materiały konstrukcyjne zawierające azbest

4.2. Obowiązki właścicieli nieruchomości

Na mocy rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby

zawierające azbest, wyroby zawierające azbest, instalacje lub urządzenia zawierające azbest, drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest, rury azbestowo-cementowe oraz usunięte wyroby zawierające azbest powinny być inwentaryzowane poprzez sporządzenie spisu z natury.

Wykorzystujący wyroby azbestowe powinien ująć wynik inwentaryzacji w „Informacji o wyrobach zawierających azbest” (załącznik 2). Corocznie w terminie **do dnia 31 stycznia** osoba fizyczna, nieprowadząca działalności gospodarczej, powinna przedłożyć wynik inwentaryzacji odpowiednio wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, a przedsiębiorcy i osoby fizyczne, prowadzące działalność gospodarczą - właściwemu marszałkowi województwa.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, a także obiektu, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest, powinien przeprowadzić kontrole stanu wyrobów azbestowych w terminach wynikających z oceny stanu tych wyrobów. Z przeprowadzonej kontroli okresowej powinna zostać sporządzona „Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” (załącznik nr 4). Wyroby zakwalifikowane, na podstawie przeprowadzonej oceny, do usunięcia, powinny zostać usunięte, a wyroby niezakwalifikowane do usunięcia - winny być odpowiednio zabezpieczone. Po dokonaniu zabezpieczenia należy ponownie wykonać ocenę w ciągu 30 dni.

Instalacje lub urządzenia zawierające azbest oraz użytkowane bez zabezpieczenia drogi i pozostawione w ziemi, wyłączone z użytkowania, rury azbestowo-cementowe powinny zostać oznakowane. W przypadku braku możliwości trwałego umieszczenia oznakowania na instalacji lub urządzeniu zawierającym azbest, oznakowanie powinno być umieszczone w widocznym miejscu, w każdym pomieszczeniu, w którym taka instalacja lub urządzenie się znajdują, dodając ostrzeżenie „Pomieszczenie zawiera azbest”.

Oznakowanie rur azbestowo-cementowych umieszcza się na stałych elementach nadpoziomowych instalacji.

4.3. Obowiązki jednostek samorządu terytorialnego

Jednostki samorządu terytorialnego powinny corocznie w terminie **do 31 stycznia** przedkładać marszałkowi województwa „Informacje o wyrobach zawierających azbest” (załącznik 2) sporządzone dla obiektów, stanowiących ich własność, w których użytkowane są wyroby azbestowe.

Jednostki samorządu terytorialnego powinny oznakować drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest na elementach pionowych na całym odcinku drogi, po każdym skrzyżowaniu z inną drogą. Drogi zabezpieczone nie podlegają oznakowaniu po potwierdzeniu braku emisji włókien azbestu z odpadów zawierających azbest wykorzystanych do utwardzenia drogi zabezpieczonej. Wzór oznakowania został zamieszczony w załączniku nr 1.

W urzędzie gminy oraz na stronie internetowej urzędu powinna być ogólnie dostępna informacja o rozmieszczeniu dróg zabezpieczonych oraz dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest.

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta powinien przedkładać marszałkowi województwa **do 31 marca** za poprzedni rok kalendarzowy (załącznik nr 3), informację o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie

dla środowiska w formie elektronicznej, na informatycznych nośnikach danych w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565 z późn. zm.).

W oparciu o zapisy §4 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. z 2013 r. Nr 0, poz. 24) informacje dotyczące wyrobów zawierających azbest są bezpośrednio wprowadzane przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta do bazy azbestowej administrowanej przez ministra właściwego do spraw gospodarki, dostępnej za pośrednictwem sieci Internet w serwisie internetowym Bazy Azbestowej: www.bazaazbestowa.gov.pl. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez marszałka województwa rejestru wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2013 r. Nr 0, poz. 25) określa, iż rejestr ten jest prowadzony przez marszałków w formie elektronicznej przy użyciu systemu teleinformatycznego w rozumieniu art. 3 pkt 3 ww. ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne i stanowi integralną część bazy azbestowej dostępnej pod adresem www.bazaazbestowa.gov.pl.

4.4. Obowiązki wykonawcy prac polegających na usuwaniu wyrobów azbestowych

Wytwórca odpadów, który prowadzi działalność polegającą na świadczeniu usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątnięcia, konserwacji i napraw, a więc także firmy świadczące usługi w zakresie usuwania azbestu (poza instalacjami), w świetle ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. Nr 0, poz. 21), nie jest już zobowiązany do uzyskania decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami, a także program gospodarki odpadami niebezpiecznymi. Na mocy nowej ustawy ww. decyzje, wydane na podstawie przepisów dotychczasowych wygasły, natomiast pozwolenia na wytwarzanie odpadów, wydane na podstawie przepisów dotychczasowych, zachowują ważność na czas, na jaki zostały wydane. Firmy świadczące usługi w zakresie usuwania azbestu zobowiązane są jednak do przestrzegania przepisów ustawy o odpadach w zakresie postępowania z wytworzonymi odpadami. Ponadto, zgodnie z zapisami art. 66 oraz 75 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach firmy te mają obowiązek prowadzenia ewidencji odpadów, a także rocznego składania właściwemu marszałkowi sprawozdania o wytwarzanych odpadach i gospodarowaniu odpadami (do 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy.) Ewidencja odpadów prowadzi się z zastosowaniem kart ewidencji odpadów i kart przekazania odpadów.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (zm. Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r.), wykonawca prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, zobowiązany jest ponadto do przeszkolenia przez uprawnioną instytucję zatrudnianych pracowników, osób kierujących lub nadzorujących prace w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczeniu i usuwaniu tych wyrobów oraz przestrzegania procedur dotyczących bezpiecznego postępowania, posiadania niezbędnego wyposażenia technicznego i socjalnego oraz opracowania przed rozpoczęciem prac szczegółowego planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest, obejmującego w szczególności:

- a) identyfikację azbestu w przewidzianych do usunięcia materiałach, na podstawie udokumentowanej informacji od właściciela lub zarządcy obiektu albo też na podstawie badań przeprowadzonych przez laboratorium wyposażone w sprzęt umożliwiający ich prawidłową analizę i zdolne do stosowania odpowiedniej techniki identyfikacyjnej,
- b) informacje o metodach wykonywania planowanych prac,

- c) zakres niezbędnych zabezpieczeń pracowników oraz środowiska przed narażeniem na szkodliwość emisji azbestu,
- d) ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac monitoringu powietrza.

Wykonawca prac polegających na zabezpieczeniu lub usunięciu wyrobów zawierających azbest z miejsca, obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej, a także z terenu prac obowiązany jest także do zgłoszenia zamiaru przeprowadzenia tych prac właściwemu organowi nadzoru budowlanego, właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy oraz właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu w terminie co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem prac.

W celu zapewnienia warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest z miejsca ich występowania, wykonawca prac obowiązany jest do:

1. izolowania od otoczenia obszaru prac przez stosowanie osłon zabezpieczających przenikanie azbestu do środowiska,
2. ogrodzenia terenu prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych, nie mniejszej niż 1 m, przy zastosowaniu osłon zabezpieczających przed przenikaniem azbestu do środowiska,
3. umieszczenia w strefie prac w widocznym miejscu tablic informacyjnych o następującej treści: „Uwaga! Zagrożenie azbestem”; w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit treść tablic informacyjnych powinna być następująca: „Uwaga! Zagrożenie azbestem – krokidolitem”,
4. zastosowania odpowiednich środków technicznych ograniczających do minimum emisję azbestu do środowiska,
5. zastosowania w obiekcie, gdzie prowadzone są prace, odpowiednich zabezpieczeń przed pyleniem i narażeniem na azbest, w tym uszczelnienia otworów okiennych i drzwiowych, a także innych zabezpieczeń przewidzianych w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
6. codziennego usuwania pozostałości pyłu azbestowego ze strefy prac przy zastosowaniu podciśnieniowego sprzętu odkurzającego lub metodą czyszczenia na mokro,
7. izolowania pomieszczeń, w których zostały przekroczone dopuszczalne wartości stężeń pyłu azbestowego dla obszaru prac, w szczególności izolowania pomieszczeń w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit,
8. stosowania zespołu szczelnych pomieszczeń, w których następuje oczyszczenie pracowników z azbestu, przy usuwaniu pyłu azbestowego przekraczającego dopuszczalne wartości stężeń,
9. zapoznania pracowników bezpośrednio zatrudnionych przy pracach z wyrobami zawierającymi azbest lub ich przedstawicieli z planem prac, a w szczególności z wymogami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy w czasie wykonywania prac.

Do transportu wyrobów i odpadów zawierających azbest stosuje się przepisy:

1. ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U., Nr 227, poz. 1367 z późn. zm.),
2. Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 15 lutego 2012 r. w sprawie świadectwa dopuszczenia pojazdu ADR (Dz. U., Nr 0, poz. 192),
3. Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 15 lutego 2012 r. w sprawie egzaminów dla kierowców przewożących towary niebezpieczne (Dz. U., Nr 0, poz. 191).

Prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest powinny być prowadzone w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska. Po wykonaniu prac, wykonawca ma obowiązek złożenia właścicielowi, użytkownikowi wieczystemu lub zarządcy pisemnego oświadczenia o prawidłowości wykonania prac oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu

azbestowego, z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych. Oświadczenie to powinno być przechowywane przez okres co najmniej 5 lat.

Do transportu wyrobów i odpadów zawierających azbest stosuje się przepisy o przewozie towarów niebezpiecznych. Wyroby i odpady zawierające azbest powinny zostać odpowiednio oznakowane, a transport wyrobów i odpadów zawierających azbest, należy wykonać w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska. Przed załadowaniem przygotowanych odpadów zawierających azbest środek transportu powinien być oczyszczony z elementów umożliwiających uszkodzenie opakowań w trakcie transportu. Ładunek odpadów zawierających azbest powinien być tak umocowany, aby w trakcie transportu nie był narażony na wstrząsy, przewracanie lub wypadnięcie z pojazdu.

4.5. Składowanie odpadów zawierających azbest

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, odpady zawierające azbest powinny być składowane na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne albo na podziemnych składowiskach odpadów niebezpiecznych.

Składowiska odpadów niebezpiecznych lub wydzielone części na terenie składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, przeznaczone do wyłącznego składowania odpadów niebezpiecznych, pochodzących z budowy, remontu i rozbiórki obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, wymienionych w katalogu odpadów, oznaczonych kodami: 17 06 01* materiały izolacyjne zawierające azbest lub 17 06 05* materiały konstrukcyjne zawierające azbest, powinny być budowane w specjalnie wykonanych zagłębieniach terenu ze ścianami bocznymi zabezpieczonymi przed osypywaniem się. Odpady składowane są w opakowaniu, w którym zostały dostarczone na składowisko odpadów. Każdorazowo po umieszczeniu odpadów na składowisku odpadów ich powierzchnia jest zabezpieczana przed emisją pyłów przez przykrycie izolacją syntetyczną lub warstwą ziemi. Na składowisku odpadów lub kwaterze nie są prowadzone roboty mogące powodować uwolnienie włókien. Składowanie odpadów należy zakończyć na poziomie 2 m poniżej poziomu terenu otoczenia, a następnie składowisko odpadów powinno zostać wypełnione ziemią do poziomu terenu.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r w sprawie składowisk odpadów (Dz. U. z 2013 r. Nr 0, poz. 523), na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na ich wydzielonych częściach na terenie składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, przeznaczonych do wyłącznego składowania odpadów, o których mowa wyżej, po wypełnieniu składowiska warstwą ziemi, nie mogą być budowane budynki, wykonywane wykopy, instalacje naziemne i podziemne ani nie mogą być prowadzone roboty naruszające strukturę tego składowiska odpadów.

5. Wyroby azbestowe na terenie Gminy Bierutów

5.1. Ogólna charakterystyka Gminy Bierutów

Gmina miejsko-wiejska Bierutów położona jest w północno-wschodniej części województwa dolnośląskiego, w powiecie oleśnickim. Od północy i zachodu graniczy z gminą Oleśnica, od wschodu z gminą Dziadowa Kłoda, Wilków (woj. opolskie) i Namysłów (woj. opolskie), a od południa z gminą Jelcz-Laskowice. W skład administracyjny Gminy Bierutów wchodzi 16 sołectw: Gorzesław, Jemielnia, Karwiniec, Kijowice, Kruszowice, Paczków,

Posadowice, Radzieszyn, Sątok, Solniki Małe, Solniki Wielkie, Stronia, Strzałkowa, Wabienice, Zawidowice, Zbytowa oraz miasto Bierutów.¹⁰

Pod względem geograficznym Gmina Bierutów położona jest w obrębie mezoregionu Równina Oleśnicka, mikroregionu Równina Oleśnicko-Bierutowska. Gmina położona jest w dorzeczu Odry, zlewni rzeki Widawy i jej dopływów. Głównym ciekim na obszarze gminy jest Widawa, która płynie ze wschodu na zachód przez centralną część gminy. Teren gminy odwadniają również Sątok, Smolna, Świerzna, Ciesielska Woda oraz mniejsze cieki. Sieć wód powierzchniowych dodatkowo zagęszczają liczne rowy melioracyjne¹¹.

Powierzchnia Gminy Bierutów wynosi 147 km², co stanowi 0,7% obszaru województwa dolnośląskiego. Gminę zamieszkuje 10.301 osób, w tym 5.040 mężczyzn i 5.261 kobiet. Gęstość zaludnienia wynosi 70 os./km² (GUS, 31.12.2012)¹².

Według danych GUS z 31 grudnia 2010 r. w gminie działają 823 podmioty gospodarcze, wśród których przeważającą większość stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (590). Ponadto w sektorze prywatnym na terenie gminy działa 39 spółek handlowych, 3 spółdzielnie, 14 stowarzyszeń i organizacji społecznych. W sektorze publicznym działalność prowadzi 55 podmiotów¹³.

Długość sieci wodociągowej, z której korzysta 81,6% mieszkańców gminy (7.941 osób), wynosi 74,8 km. Sieć kanalizacyjna w gminie Bierutów ma długość 14,2 km i korzystają z niej 4.404 osoby – 42,8% mieszkańców (GUS, 31.12.2011)¹⁴. Oczyszczalnie ścieków zlokalizowane są w Bierutowie oraz Stroni.

Przez gminę przebiegają dwie drogi wojewódzkie – nr 451 i 452 oraz linia kolejowa nr 143 o znaczeniu krajowym.

Powierzchnia użytków rolnych w gminie wynosi 10.134 ha, w tym grunty orne zajmują 8.211 ha (GUS, 2005). Lasy i grunty leśne zajmują obszar 3.583 ha (GUS, 2012)¹⁵. Gmina Bierutów jest gminą rolniczą. Gleby na jej terenie charakteryzują się wysoką wartością bonitacyjną.

Najcenniejsze pod względem przyrodniczym tereny gminy zostały objęte ochroną – są to specjalne obszary ochrony siedlisk sieci Natura 2000: zlokalizowany w centralnej części gminy obszar Bierutów oraz położony częściowo w zachodniej części gminy obszar Lasy Grzędzińskie. SOO Bierutów to kompleks łąk wilgotnych i zalewowych oraz pastwisk po obu stronach rzeki Widawy poniżej Bierutowa. Obszar ma kluczowe znaczenie dla przetrwania motyla czerwończyka fioletka na Dolnym Śląsku. SOO Lasy Grzędzińskie chronią rozległy obszar lasów z sześcioma cennymi typami siedlisk przyrodniczych, wśród których zdecydowanie dominują łągi¹⁶. Ponadto na terenie gminy ochroną pomnikową objęto grupę 3 dębów szypułkowych¹⁷. Walory przyrodnicze doliny Widawy, w tym obecność torfów z cenną roślinnością wskazują na konieczność objęcia jej ochroną prawną w formie Obszaru Chronionego Krajobrazu. Ochrony wymagają też obiekty pozostające w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, jak np. park w Posadowicach. Ponadto na terenie gminy znajdują się drzewa o wymiarach drzew pomnikowych, jak np. dąb przy ul. Namysłowskiej w Bierutowie, który należy objąć ochroną¹⁸

¹⁰ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bierutów

¹¹ Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Bierutów

¹² Bank Danych Lokalnych, www.stat.gov.pl

¹³ ibidem

¹⁴ ibidem

¹⁵ Bank Danych Lokalnych, www.stat.gov.pl

¹⁶ Serwis internetowy sieci Natura 2000: www.natura2000.gdos.gov.pl

¹⁷ Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody: www.crfop.gdos.gov.pl

¹⁸ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bierutów

Działalność kulturalną w gminie prowadzi Ośrodek Kultury i Sportu w Bierutowie organizujący i prowadzący różne imprezy kulturalno-rozrywkowe, okolicznościowe, festyny, dożynki wiejskie, gminne, powiatowe, imprezy zakładowe, koncerty, dzień kobiet, spotkania z Mikołajem, imprezy rekreacyjne dla dzieci.¹⁹

Do najciekawszych zabytków na terenie gminy należą:

- kościół pw. św. Katarzyny z XIV w. w Bierutowie,
- pozostałości zamku książąt wrocławskich z XIV i XVII wieku w Bierutowie,
- wieża dawnego ratusza z XVII wieku w Bierutowie,
- fragmenty murów miejskich z XIV wieku w Bierutowie,
- kościół parafialny pw. św. Józefa wybudowany w latach 1891-1893 w stylu neogotyckim w Bierutowie,
- ruiny ceglanoego kościoła cmentarnego pw. Świętej Trójcy w Bierutowie,
- dawna synagoga w Bierutowie,
- najwyższy na Dolnym Śląsku krzyż pokutny w Kijowicach z ok. XIV wieku o wysokości 241 cm i rozpiętości ramion 109 cm położony w lesie ok. 300 m na północ od wsi Kijowice,
- wczesnogotycki kościół pw. NMP z drugiej połowy XIII wieku w Stroni,
- trzon krzyża pokutnego z XIV-XVI wieku w Posadowicach.

5.2. Inwentaryzacja wyrobów azbestowych na terenie Gminy Bierutów

Źródłem danych o rozmieszczeniu i ilości wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Bierutów była inwentaryzacja wyrobów azbestowych. Została ona przeprowadzona w trakcie wizyt terenowych w okresie lipiec-sierpień 2013 r. Inwentaryzacją objęto wyłącznie użytkowane na zewnątrz budynków wyroby zawierające azbest, stanowiące pokrycia dachowe i elewacje budynków. Zastosowano następujące metody pozyskania danych:

1. wywiad terenowy,
2. zapytania ankietowe.

Wywiad terenowy zastosowano w odniesieniu do osób fizycznych, właścicieli posesji oraz przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą, a metodą ankietową objęto Urząd Miejski w Bierutowie.

W wyniku przeprowadzonych prac inwentaryzacyjnych stwierdzono, że:

1. w 524 budynkach mieszkalnych wraz z zabudową gospodarczą oraz innych obiektach zamontowane zostały płyty azbestowo-cementowe o łącznej powierzchni 99.630 m²,
2. 1 obiekt użyteczności publicznej pokryty jest płytami azbestowo-cementowymi o powierzchni 273 m²,
3. na posesjach nie stwierdzono składowanych płyt azbestowo-cementowych,
4. brak jest rur wodociągowych wykonanych z wyrobów zawierających azbest,
5. brak jest dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest.

5.2.1. Metodologia przeprowadzenia inwentaryzacji

Inwentaryzacja wyrobów azbestowych na terenie Gminy Bierutów została przeprowadzona przez pracowników terenowych w okresie lipiec-sierpień 2013 r. W terenie wykonano spis gospodarstw domowych, obiektów produkcyjnych i usługowych, gdzie stwierdzono wykorzystywanie płyt azbestowo-cementowych jako pokrycia dachowe.

¹⁹ Strona internetowa Ośrodka Kultury i Sportu: <http://okis-bierutow.pl>

Obiekty pokryte płytami zawierającymi azbest zostały opisane przez pracowników terenowych zgodnie z wytycznymi zawartymi w na stronie bazy azbestowej. Określony został dokładny adres występowania azbestu, tj. miejscowość, ulica, numer, jak również typ azbestu w podziale na płyty faliste (W02) i płyty płaskie (W01). Wykonana także została poglądowa ocena stopnia pilności usunięcia azbestu w podziale na: 1, 2 i 3 z zastosowaniem kryteriów zgodnych z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest. Uzyskane dane zostały następnie odniesione do map ewidencyjnych.

Każdemu zinwentaryzowanemu obiektowi przypisana została funkcja w podziale na: mieszkalną, gospodarczą, mieszkalno-gospodarczą, produkcyjną i inną.

Pokrycia dachowe z obiektów, które uzyskały ocenę 1 powinny zostać usunięte natychmiast. Uzyskanie oceny 2 oznacza, że w ciągu kolejnego roku powinien zostać wykonany kolejny przegląd, a ocena 3 stanowi, że wyroby azbestowe wymagają ponownej oceny w terminie do 5 lat.

Ilość wyrobów zawierających azbest szacowana była przez pracowników terenowych w terenie poprzez liczenie płyt azbestowo-cementowych znajdujących się na budynkach. Następnie ilość azbestu została zweryfikowana z wykorzystaniem zdjęć lotniczych i innych podkładów mapowych.

Dane te zostały przygotowane w odpowiednim formacie zgodnie z informacjami zawartymi na stronie bazy azbestowej:

1. miejsce występowania wyrobów azbestowych (ulica, numer posesji),
2. typ płyt azbestowo-cementowych w podziale na płyty faliste (W02) i płyty płaskie (W01),
3. stopień pilności usunięcia azbestu oceniony w trakcie wizyt terenowych zgodnie z wymaganiami „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest”,
4. ilość płyt azbestowo-cementowych (w m²),
5. ilość płyt azbestowo-cementowych w Mg,
6. numer obrębu ewidencyjnego,
7. numer działki ewidencyjnej,
8. funkcja obiektów.

5.2.2. Płyty azbestowo-cementowe stanowiące pokrycia dachów obiektów budowlanych

Całkowita ilość płyt azbestowo-cementowych zinwentaryzowanych na terenie Gminy Bierutów stanowiących pokrycia dachów wynosi 99.630 m². Powierzchnia pokryć dachowych wykonanych z płyt azbestowo-cementowych została przeliczona z [m²] na [Mg] przy założeniu, że średnia masa 1 m² płyt azbestowo-cementowych wynosi 0,011 Mg²⁰.

Tabela nr 1 Zinwentaryzowana ilość płyt azbestowo-cementowych stanowiących pokrycia dachowe budynków na terenie Gminy Bierutów

Lp.	Typ płyt	Powierzchnia [m ²]	Masa [Mg]
1	płyty azbestowo-cementowe płaskie	1 261	14
2	płyty azbestowo-cementowe faliste	98 369	1 082

²⁰ Źródło danych: www.bazaazbestowa.gov.pl

	Razem	99 630	1 096
--	--------------	---------------	--------------

Łącznie zinwentaryzowano 524 obiekty z wyrobami azbestowymi. Liczbę obiektów w poszczególnych miejscowościach gminy przedstawiono w tabeli nr 2. Szczegółowe zestawienie obiektów, w których zinwentaryzowane zostały płyty azbestowo-cementowe zostało zamieszczone w załączniku nr 5.

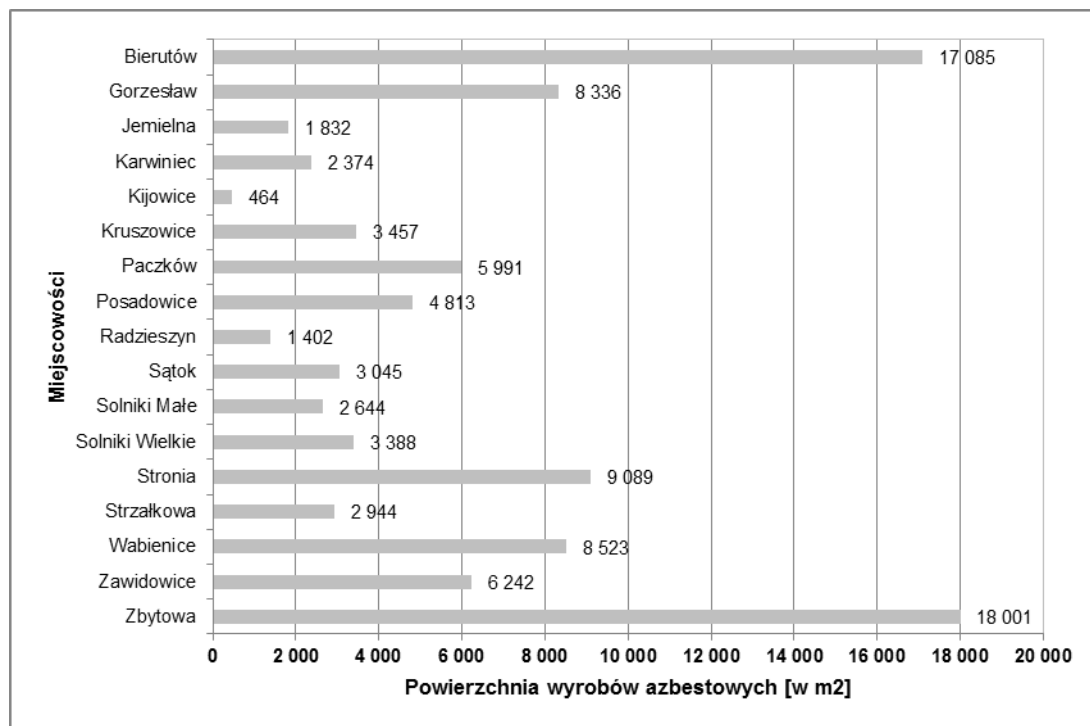

Tabela nr 2 Liczba zinwentaryzowanych budynków z pokryciem azbestowym na terenie Gminy Bierutów

Lp.	Miejscowość	Liczba obiektów	Powierzchnia [m ²]	Masa [Mg]
1	Bierutów	96	17 085	188
2	Gorzesław	41	8 336	92
3	Jemielna	12	1 832	20
4	Karwiniec	26	2 374	26
5	Kijowice	5	464	5
6	Kruszowice	8	3 457	38
7	Paczków	23	5 991	66
8	Posadowice	27	4 813	53
9	Radziszyn	14	1 402	15
10	Sątok	23	3 045	34
11	Solniki Małe	19	2 644	29
12	Solniki Wielkie	27	3 388	37
13	Stronia	38	9 089	100
14	Strzałkowa	13	2 944	32
15	Wabienice	35	8 523	94
16	Zawidowice	37	6 242	69
17	Zbytowa	80	18 001	198
	Razem	524	99 630	1 096

Najwięcej obiektów z pokryciem dachowym wykonanym z płyt azbestowo-cementowych znajduje się w miejscowościach: Bierutów (96), Zbytowa (80) i Gorzesław (41). Stanowią one ponad 41% łącznej liczby zinwentaryzowanych obiektów na terenie Gminy Bierutów. Najmniej obiektów z pokryciem azbestowym znajduje się w miejscowości Kijowice (5). Stanowią one niecały 1% zinwentaryzowanych budynków.

Strukturę rozmieszczenia obiektów pokrytych płytami azbestowo-cementowymi w podziale na poszczególne miejscowości gminy przedstawiono na wykresie nr 2.

Wykres nr 2 Rozmieszczenie obiektów pokrytych płytami azbestowo-cementowymi na terenie Gminy Bierutów w podziale na poszczególne miejscowości [w m²]

5.2.3. Struktura własnościowa zinwentaryzowanych obiektów

W celu opracowania wyników inwentaryzacji pod kątem struktury własnościowej pozyskano z Urzędu Miejskiego w Bierutowie informacje o typie własności poszczególnych obiektów w podziale na:

1. własność prywatną,
2. własność Skarbu Państwa,
3. własność Gminy Bierutów,
4. własność Powiatu Oleśnickiego,
5. własność Województwa Dolnośląskiego,
6. własność PKP,
7. własność MON,
8. własność ANR,
9. współwłasność.

Na podstawie przekazanych danych przygotowano analizę wyników inwentaryzacji w podziale na typ własności.

Tabela nr 3 Wyniki inwentaryzacji w podziale na typ własności

Lp.	Typ własności	Powierzchnia [m ²]	Masa [Mg]
1	Własność prywatna	88 786	977
2	Własność Skarbu Państwa	3 292	36
3	Własność Gminy Bierutów	2 073	23
4	Własność Powiatu Oleśnickiego	4 025	44
5	Własność Województwa Dolnośląskiego	0	0

Lp.	Typ własności	Powierzchnia [m ²]	Masa [Mg]
6	Własność PKP	0	0
7	Własność MON	0	0
8	Własność ANR	0	0
9	Współwłasność	1 454	16
	Razem	99 630	1 096

Ponad 89,1% zinwentaryzowanych płyt azbestowo-cementowych jest własnością osób prywatnych, 4,0% jest własnością powiatu oleśnickiego, 3,3% to własność Skarbu Państwa, 2,1% to własność Gminy Bierutów, a niecałe 1,5% stanowią płyty będące współwłasnością.

5.2.4. Stan techniczny zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych

Zestawienie wyników inwentaryzacji w podziale na stopień pilności usunięcia azbestu zostało przygotowane w tabeli nr 4. Ocena ta ma charakter poglądowy i nie jest formalną „Oceną...” w rozumieniu obowiązującego prawa. Obowiązki właścicieli nieruchomości zostały opisane w rozdziale 4.3. „Programu”.

Tabela nr 4 Wyniki inwentaryzacji w podziale na poglądowy stopień pilności usunięcia azbestu

Lp.	Stopień pilności	Opis	Liczba obiektów	Powierzchnia [m ²]	Masa [Mg]
1	1	wymiana lub naprawa wymagana bezzwłocznie	0	0	0
2	2	ponowna ocena wymagana w czasie do 1 roku	0	0	0
3	3	ponowna ocena w terminie do 5 lat	524	99 630	1 096
	Razem		524	99 630	1 096

Poglądowa ocena jakości wyrobów zawierających azbest stanowiących pokrycia dachów na terenie Gminy Bierutów z wykorzystaniem wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, wykazała, iż:

- a) nie zinwentaryzowano wyrobów wymaga wymiany lub naprawy bezzwłocznie, tj. zostało zaliczonych do 1 stopnia pilności,
- b) nie zinwentaryzowano wyrobów wymaga ponownej oceny w czasie do 1 roku, czyli zaliczonych do 2 stopnia pilności,
- c) 100,0% zinwentaryzowanych wyrobów wymaga ponownej oceny w terminie do 5 lat, tj. zostało zaliczonych do 3 stopnia pilności.

5.2.5. Analiza funkcjonalności zinwentaryzowanych obiektów

Łącznie w trakcie prac inwentaryzacyjnych spisane zostały 524 obiekty budowlane, z czego 6% stanowią budynki mieszkalne, 43% gospodarcze, a mniej niż 1% to budynki użyteczności publicznej, przemysłowe i mieszkalno-gospodarcze. Niemal 51% spośród zinwentaryzowanych budynków pełni inne funkcje (wiaty, altany, itp.).

Tabela nr 5 Wyniki inwentaryzacji według funkcji obiektów

Lp.	Funkcje budynków	Liczba obiektów	Powierzchnia [m ²]	Masa [Mg]
1	mieszkalny	31	5 980	66
2	mieszkalno-gospodarczy	1	283	3
3	gospodarczy	223	72 602	798
4	użyteczności publicznej	1	273	3
5	przemysłowy	2	2 804	31
6	inny	266	17 688	195
	Razem	524	99 630	1 096

5.2.6. Budynki użyteczności publicznej

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.) budynkami użyteczności publicznej są budynki przeznaczone na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, w tym usług pocztowych lub telekomunikacyjnych, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym oraz inne budynki przeznaczone do wykonywania podobnych funkcji, a także budynki biurowe lub socjalne.

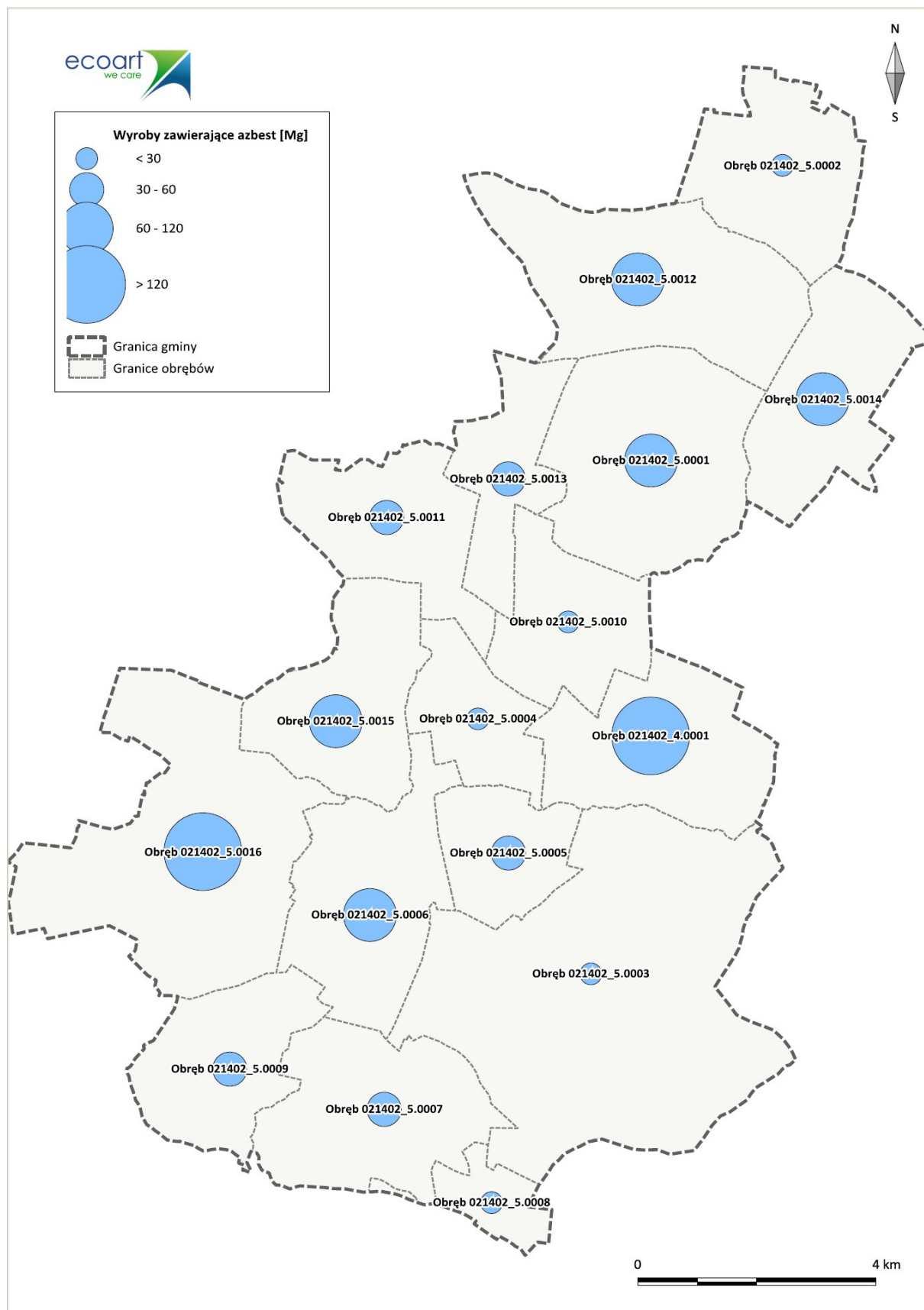
Na terenie Gminy zinwentaryzowano 1 budynek użyteczności publicznej, w którym występują wyroby azbestowo-cementowe. Zestawienie przedstawiono w tabeli nr 6.

Tabela nr 6 Budynki użyteczności publicznej

Lp.	Miejscowość	Powierzchnia [m ²]	uwagi
1	Wabienice	273	Ochotnicza Straż Pożarna
	Razem	273	

Na mapie nr 1 przedstawiono rozmieszczenie wyrobów azbestowych w poszczególnych obrębach ewidencyjnych Gminy.

Rury azbestowo-cementowe do pozostawienia w ziemi

Rury i złącza azbestowo-cementowe do pozostawienia w ziemi to elementy wyłączonych z użytkowania instalacji ciepłowniczych, wodociągowych, kanalizacyjnych i elektroenergetycznych podziemnych, których usytuowanie nie naraża na kontakt z azbestem przy czynnościach obsługowych użytkowanych instalacji infrastrukturalnych.

W wodociągach gminnych na terenie Gminy Bierutów nie są wykorzystywane rury azbestowo-cementowe.

5.2.7. Drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest

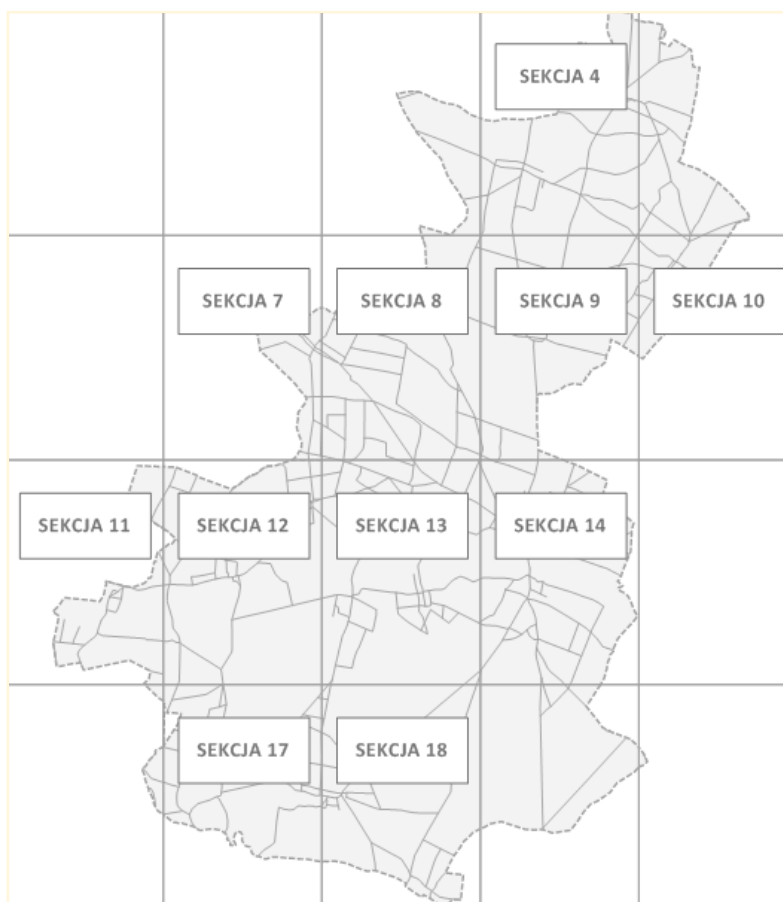
Na terenie Gminy Bierutów nie ma dróg utwardzonych odpadami azbestowymi.

5.3. Przestrzenne rozmieszczenie wyrobów azbestowych na terenie Gminy Bierutów

Na podstawie inwentaryzacji przeprowadzonej w terenie z wykorzystaniem zdjęć lotniczych zostało opracowane przestrzenne rozmieszczenie wyrobów azbestowych na terenie Gminy Bierutów. Przygotowana mapa przedstawia lokalizację poszczególnych obiektów zawierających azbest wraz z numerami posesji, na których się znajdują.

Mapa nr 2

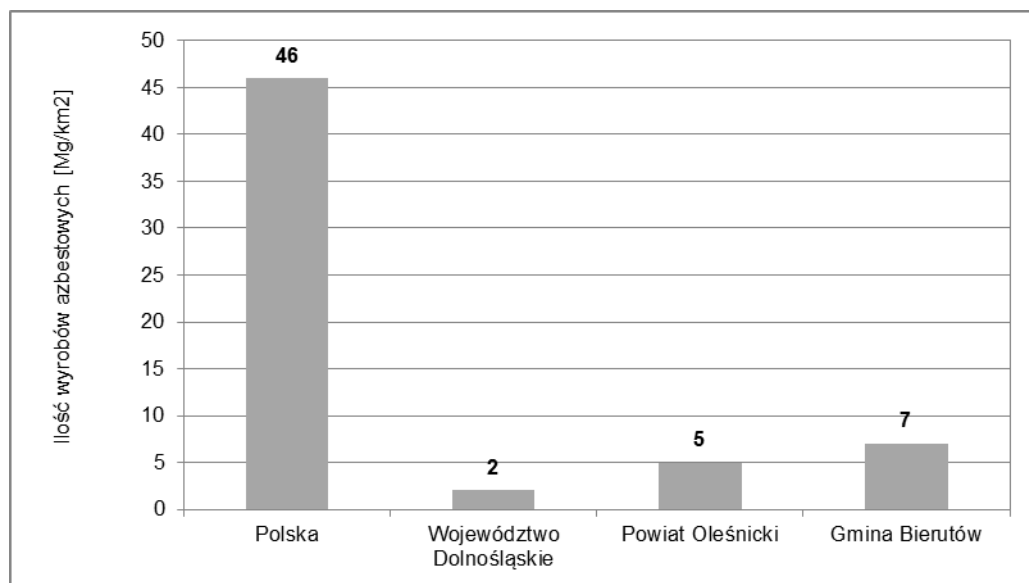
Lokalizacja wyrobów azbestowych w granicach Gminy Bierutów

Całkowita powierzchnia zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Bierutów wynosi 99.630 m² płyt azbestowo-cementowych stanowiących pokrycia dachowe obiektów budowlanych i składowanych na terenie posesji. Graficzne porównanie wskaźników ilości wyrobów zawierających azbest na obszarze Polski, województwa dolnośląskiego i Gminy Bierutów w przeliczeniu na powierzchnię²¹ przedstawiono na wykresie nr 3.

Wykres nr 3 Porównanie wskaźnika ilości wyrobów zawierających azbest na obszarze Polski, województwa dolnośląskiego i Gminy Bierutów [Mg/km²]

Na terenie Gminy Bierutów ilość wyrobów azbestowych w przeliczeniu na 1 km² powierzchni wynosi 7 Mg. Jest to wartość wyższa niż szacowana dla powiatu oleśnickiego oraz dla województwa dolnośląskiego.

6. Harmonogram realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bierutów”

Zgodnie z prawem wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest zostało dopuszczone w użytkowanych instalacjach lub urządzeniach nie dłużej niż **do dnia 31 grudnia 2032 r.**

Realizacja „Programu” z założonymi celami bezpiecznego dla zdrowia i środowiska oczyszczenia terenu Gminy Bierutów z wyrobów zawierających azbest w terminie do końca 2032 r. będzie przebiegała zgodnie z następującymi kierunkami działań:

1. **Inwentaryzacja wyrobów azbestowych i opracowanie bazy danych o wyrobach zawierających azbest wraz z aktualizacją.** Podstawą do opracowania „Programu” było przeprowadzenie inwentaryzacji wyrobów azbestowych i opracowanie bazy o wyrobach zawierających azbest. Zadanie zostało wykonane w 2013 r. Założono cykliczną aktualizację bazy danych o wyrobach zawierających azbest ze względu na fakt, iż 100% wyrobów zostało ocenionych jako wymagające ponownej oceny w ciągu 5 lat.

²¹ Źródło: Bank Danych Lokalnych

2. **Działania informacyjno-edukacyjne wśród mieszkańców.** W ramach działań informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców na stronie internetowej Gminy zbudowana zostanie zakładka tematyczna, w której prezentowane będą:
- akty prawne dotyczące obowiązków postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz regulujących sposób bezpiecznego ich usuwania i unieszkodliwiania,
 - informacje o zagrożeniach, jakie niesie za sobą azbest,
 - informacje o kolejnych działaniach władz podejmowanych w celu usunięcia azbestu z terenu Gminy Bierutów,
 - aktualny wykaz firm świadczących usługi z zakresu demontażu wyrobów zawierających azbest i transportu powstałych odpadów,
 - możliwościach finansowego wsparcia i właściwego postępowania w przypadku prac remontowych obejmujących wymianę wyrobów zawierających azbest.

Ponadto działania informacyjno-edukacyjne prowadzone będą równoległe z wykorzystaniem istniejących możliwości, poprzez np. zamieszczanie informacji na tablicach ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Bierutowie, a także na stronie internetowej Gminy.

Działania te mają na celu mobilizowanie właścicieli budynków do usunięcia wyrobów zawierających azbest poprzez system pomocy edukacyjnej i finansowej poprzez wskazanie możliwości pozyskania środków finansowych na usuwanie azbestu.

3. **Usuwanie zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych.** Wyroby zawierające azbest mogą być bezpiecznie eliminowane przez przedsiębiorstwa świadczące usługi z zakresu unieszkodliwiania i transportu wyrobów zawierających azbest. Aktualny wykaz podmiotów gospodarczych w zakresie transportu, zbierania i usuwania odpadów azbestowych jest dostępny w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego i w Urzędzie Miejskim w Bierutowie.

Przyjęto za „Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami Województwa Dolnośląskiego 2012” harmonogram działań, który jest zbieżny z programami nadrzędnymi:

I etap: lata 2013-2022,

II etap: lata 2023-2032.

Szacuje się, iż w I i II etapie zostanie usunięte po ok.. 50% łącznej ilości wyrobów azbestowych.

Najczęściej stosowaną metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich składowanie. W województwie dolnośląskim funkcjonują dwa ogólnodostępne składowisko przyjmujące odpady zawierające azbest²²:

- Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Trzebczu przyjmuje odpady azbestowe z terenu całego kraju. Składowisko jest zarządzane przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Miejskiej Sp. z o.o. z Polkowic. Wolna pojemność składowiska wynosi 1.018 m³.
- Składowisko Odpadów Przemysłowych w Wałbrzychu przyjmujące odpady azbestowe z terenu całego kraju. Składowisko jest zarządzane przez Mo-BRUK S.A. z Niecewa. Wolna pojemność składowiska wynosi 14.560 m³.

Najbliższym składowiskiem przyjmującym odpady zawierające azbest jest składowisko w Wałbrzychu.

²² Za: Baza Azbestowa www.bazaazbestowa.gov.pl

Wykaz pozostałych dostępnych składowisk przyjmujących odpady zawierające azbest został zamieszczony w załączniku nr 6.

4. **Zapewnienie środków finansowych na realizację „Programu”**. Planuje się, że środki finansowe na realizację „Programu” będą pozyskiwane z budżetu Gminy Bierutów uchwalanego corocznie przez Radę Miejską oraz ze źródeł zewnętrznych, tj. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, Bank Ochrony Środowiska, Bank Gospodarki Żywnościowej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich.
5. **Monitoring realizacji „Programu”**. Skuteczne zarządzanie realizacją „Programu” będzie możliwe dzięki wprowadzeniu wskaźników monitoringu oraz procesu corocznego raportowania mieszkańcom Gminy o wynikach realizacji „Programu”.
6. **Okresowa weryfikacja i aktualizacja „Programu”**. Ze względu na fakt, iż realizacja „Programu” jest procesem długoterminowym, w trakcie którego mogą ulec zmianie warunki prawne, finansowe i organizacyjne, zakładana jest aktualizacja „Programu”.

Harmonogram realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bierutów” został podzielony na 2 etapy na podstawie harmonogramów przewidzianych w dokumentach krajowych, wojewódzkich i powiatowych w celu ułatwienia procesu monitorowania i raportowania:

- I etap – lata 2013-2022,
- II etap – lata 2023-2032,

Realizację zadań w poszczególnych obszarach w podziale na wyodrębnione etapy przedstawiono w tabeli nr 7. Przyjęto, iż perspektywa krótkoterminowa to 2013 r., średnioterminowa to lata 2014-2022, a horyzont długoterminowy stanowią lata 2023-2032.

Tabela nr 7 Harmonogram realizacji „Programu”

Lp.	Okres	Zadania
1	2013-2022	1. Inwentaryzacja wyrobów azbestowych i opracowanie bazy wyrobów zawierających azbest 2. Aktualizacja bazy danych o wyrobach azbestowych 3. Akcje informacyjno-edukacyjne wśród mieszkańców 4. Bezpieczne usunięcie i unieszkodliwienie ok. 50% wyrobów azbestowych 5. Monitorowanie procesu usuwania wyrobów azbestowych 6. Aktualizacja „Programu”
2	2023-2032	1. Aktualizacja bazy danych o wyrobach azbestowych 2. Bezpieczne usunięcie i unieszkodliwienie ok. 50% wyrobów azbestowych 3. Monitorowanie procesu usuwania wyrobów azbestowych 4. Aktualizacja „Programu”

7. Aspekty finansowe realizacji „Programu”

7.1. Przewidywane koszty realizacji „Programu”

Koszty realizacji „Programu” stanowią przede wszystkim koszty usunięcia i unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest, ale także zakup i montaż nowego pokrycia dachowego czy wykonania nowej elewacji.

W celu oszacowania kosztów usunięcia wyrobów azbestowych z dachów budynków przyjęto, że koszt demontażu 1 m² płyt azbestowych wynosi 5,56 zł, a koszt transportu i unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest na uprawnionym składowisku wynosi 1.636 zł za tonę. W szacunkach nie uwzględniono inflacji. Koszt został wyliczony na podstawie informacji z listy firm usuwających azbest z posesji na terenie województwa dolnośląskiego.

Tabela nr 8 Koszty demontażu, transportu i składowania odpadów azbestowych na uprawionych składowisku

Lata	Koszt demontażu płyt azbestowych	Koszt transportu i unieszkodliwienia	Razem
2013-2022	276 971 zł	896 528 zł	1 173 499 zł
2023-2032	276 971 zł	896 528 zł	1 173 499 zł
Razem	553 942 zł	1 793 056 zł	2 346 998 zł

Szacunkowe całkowite koszty usunięcia i unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest z pokryć dachowych wynoszą 2.346.998 zł, w tym koszt demontażu azbestowych pokryć dachowych wynosi 553.942 zł, a koszt transportu i unieszkodliwienia na uprawnionym składowisku to 1.793.056 zł.

W celu oszacowania kosztów zakupu i montażu nowego pokrycia dachowego przyjęto, że średni koszt zakupu i ułożenia nowego pokrycia dachowego wykonanego z blachodachówki wynosi 50 zł za 1 m². W szacunkach nie uwzględniono inflacji.

Zestawienie kosztów usunięcia i unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest z pokryć dachowych, a także zakupu i montażu nowego pokrycia dachowego zostało przygotowane w tabeli nr 9.

Tabela nr 9 Zestawienie kosztów usunięcia i unieszkodliwienia odpadów azbestowych oraz wykonania nowych pokryć dachowych na terenie Gminy Bierutów

Lata	Koszt usunięcia wyrobów azbestowych	Koszt wykonania nowego pokrycia dachowego	Całkowity koszt
2013-2022	1 173 499 zł	2 490 750 zł	3 664 249 zł
2023-2032	1 173 499 zł	2 490 750 zł	3 664 249 zł
Razem	2 346 998 zł	4 981 500 zł	7 328 498 zł

Całkowite koszty zakupu i montażu nowego pokrycia dachowego wynoszą ok. 7.328 tys. zł.

Na terenie Gminy Bierutów zinwentaryzowano budynki z pokryciem dachowym wykonanym z płyt azbestowych, stanowiące własność Gminy Bierutów. Koszty usunięcia azbestu i zastąpienia pokryć dachowych zostały oszacowane w tabeli nr 10.

Tabela nr 10 Szacunek nakładów finansowych na usunięcie płyt azbestowo-cementowych z budynków, będących własnością Gminy Bierutów

okres	ilość wyrobów do usunięcia [w m ²]	koszt usunięcia azbestu	koszt wykonania nowego pokrycia	razem
I etap	2 073	48 832 zł	103 650	152 482
razem	2 073	48 832 zł	103 650	152 482

Łączne szacowane koszty usunięcia płyt azbestowo-cementowych oraz wymiany pokryć azbestowych z budynków należących do Gminy Bierutów wynoszą ok. 152 tys. zł.

Całkowite koszty realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bierutów” stanowią koszty demontażu, transportu i unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest na uprawnionym składowisku oraz koszty zakupu i montażu nowych pokryć dachowych czy wykonania elewacji (np. w procesie termomodernizacji budynków), a także koszty prowadzenia działań edukacyjnych wśród lokalnej społeczności, koszty pozyskiwania funduszy oraz monitorowanie i aktualizacja „Programu”. Szacunkowe koszty realizacji „Programu” zostały zebrane w tabeli nr 11.

Tabela nr 11 Szacunkowe koszty realizacji „Programu” wraz z możliwymi źródłami finansowania poszczególnych etapów prac

Okres	Zadania	Szacunkowe koszty	Potencjalne źródło finansowania ⁴⁾
2013 – 2022	Inwentaryzacja wyrobów azbestowych i opracowanie bazy wyrobów zawierających azbest ¹⁾	0	
	Aktualizacja bazy danych o wyrobach azbestowych	2 500	Budżet Gminy
	Akcje informacyjno-edukacyjne wśród mieszkańców	10 000	Budżet Gminy
	Bezpieczne usunięcie i unieszkodliwienie ok. 50% wyrobów azbestowych	1 173 499	Środki własne właścicieli obiektów, Budżet Gminy, środki z WFOŚiGW
	Zakup i montaż nowych pokryć dachowych	2 490 750	Środki własne właścicieli obiektów
	Monitorowanie procesu usuwania wyrobów azbestowych ²⁾	0	Budżet Gminy
	Termomodernizacja budynków	0	Środki własne właścicieli obiektów
	Aktualizacja Planu	5 000	Budżet Gminy
razem w okresie 2013-2022		3 681 749	
2023 - 2032	Aktualizacja bazy danych o wyrobach azbestowych	2 500	Budżet Gminy
	Bezpieczne usunięcie i unieszkodliwienie ok. 50% wyrobów	1 173 499	Środki własne właścicieli obiektów, Budżet Gminy, środki

Okres	Zadania	Szacunkowe koszty	Potencjalne źródło finansowania ⁴⁾
	azbestowych		z WFOŚiGW
	Zakup i montaż nowych pokryć dachowych	2 490 750	Środki własne właścicieli obiektów
	Monitorowanie procesu usuwania wyrobów azbestowych ²⁾	0	Budżet Gminy
	Aktualizacja Planu	5 000	Budżet Gminy
	razem w okresie 2023-2032	3 671 749	
	Razem cały okres realizacji „Programu”	7 353 498	

Objaśnienia:

- 1) Inwentaryzacja wyrobów azbestowych i baza wyrobów zawierających azbest wraz z „Programem usuwania wyrobów zawierających azbest” zostały opracowane w 2013 r.
- 2) Proces monitorowania realizacji „Programu” będzie wykonywany w ramach zadań własnych Gminy

7.2. Potencjalne źródła finansowania usuwania azbestu

Potencjalnymi źródłami finansowania realizacji „Programu” są środki własne Gminy, a także środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, kredyty preferencyjne z Banku Ochrony Środowiska S.A. i Banku Gospodarki Żywnościowej, a także środki przewidziane w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Przewidywane środki finansowe z budżetu Gminy Bierutów wynoszą ok. 2.000 zł rocznie.

Dostępny instrumentem finansowania usuwania azbestu są środki oferowane przez **Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu** w ramach realizacji zadań priorytetowych w dziedzinie gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi przewiduje dofinansowanie usuwania odpadów niebezpiecznych, w tym: odpadów zawierających azbest w oparciu o zasady regulaminu konkursu na realizację przedsięwzięć zgodnych z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie województwa dolnośląskiego.

Beneficjentami konkursu mogą być jednostki samorządu terytorialnego, które przeprowadziły inwentaryzację wyrobów zawierających azbest i posiadają aktualny program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest. Dofinansowywane są działania związane z demontażem, zbieraniem, transportem oraz unieszkodliwieniem wyrobów zawierających azbest.

Program realizowany jest w latach 2011-2013, a jego planowany budżet wynosi 4 mln zł. Wkład własny jednostki samorządu terytorialnego wynosi 15%. Pozostałe 85% stanowią środki Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

Kolejnym potencjalnym źródłem finansowania usuwania azbestu są kredyty preferencyjne w **Banku Ochrony Środowiska S.A. (BOŚ)**, gdzie przedmiotem kredytowania przez BOŚ z dopłatami WFOŚiGW we Wrocławiu jest eliminacja odpadów azbestowych z obiektów budowlanych i tymczasowych obiektów budowlanych.

Kredyty udzielane są osobom fizycznym i osobom prawnym (z wyłączeniem jednostek samorządu terytorialnego) oraz dla wspólnot mieszkaniowych, będących właścicielami lub zarządcami obiektów budowlanych lub tymczasowych obiektów budowlanych oraz dla ich współwłaścicieli lub użytkowników (pod warunkiem zgody właścicieli na wykonanie prac).

Maksymalna kwota kredytu to 100 000 zł, lecz nie więcej niż 90% wartości przedsięwzięcia. Z kredytu finansowane mogą być koszty demontażu wyrobów budowlanych wykonanych z materiałów zawierających azbest z powierzchni dachowych i elewacyjnych, koszty ich transportu oraz unieszkodliwienia. Okres realizacji zadania wynosi do 9 miesięcy od dnia postawienia kredytu do dyspozycji kredytobiorcy. Okres kredytowania to maksymalnie 5 lat z 6 miesięczną karencją licząc od daty zakończenia zadania określonej w umowie kredytu. Oprocentowanie kredytu jest zmienne i aktualnie jest to WIBOR 3M pomniejszony o 1,25 p.p. Prowizja od osób fizycznych, mikroprzedsiębiorstw i wspólnot mieszkaniowych wynosi od 1,5% kwoty kredytu, jednak nie mniej niż 200 zł. Natomiast dla podmiotów segmentu korporacji i finansów publicznych od 1,5% kwoty kredytu, jednak nie mniej niż 1.000 zł.

BOŚ oferuje kredyty z linii kredytowej KfW (Kreditanstalt für Wiederaufbau), w ramach której finansowane są m.in. przedsięwzięcia polegające na unieszkodliwianiu wyrobów zawierających azbest. Podstawą udzielenia każdego rodzaju kredytu jest posiadanie przez wnioskodawcę zdolności do zaciągnięcia kredytu i ustanowienie odpowiednich form zabezpieczenia spłaty kredytu.

Podmiotami uprawnionymi do ubiegania się o kredyt są małe i średnie przedsiębiorstwa (MSP). Zgodnie z definicją BOŚ są to firmy:

- przedsiębiorcom z sektora MŚP, w tym mikroprzedsiębiorstwom,
- klientom posiadającym rachunek w BOŚ S.A.,
- klientom, którzy złożą wniosek wraz z niezbędną dokumentacją,
- klientom posiadającym zdolność kredytową tj. zdolność do spłaty kredytów i innych rodzajów finansowania wraz z odsetkami w terminach i na warunkach określonych w umowie,
- klientom posiadającym prawne zabezpieczenia zwrotu kredytu.

Maksymalna kwota indywidualnego kredytu wynosi 250.000 euro lub równowartość w zł, a maksymalny udział KfW w finansowaniu projektu wynosi 85%, minimalny wkład własny kredytobiorcy wynosi więc 15%. Okres kredytowania wynosi maksymalnie 10 lat, a karencja w spłacie kapitału do 2 lat. Pozostałe warunki kredytowania są zgodne z obowiązującą Uchwałą Zarządu BOŚ w sprawie oprocentowania środków pieniężnych, kredytów i pożyczek w BOŚ

Kolejnym kredytem preferencyjnym oferowanym przez BOŚ jest kredyt na urządzenia i wyroby służące ochronie środowiska. Maksymalna kwota kredytu wynosi do 100% kosztów zakupu i kosztów montażu, przy czym koszty montażu mogą być kredytowane w jednym z poniższych przypadków:

- gdy Sprzedawca, z którym Bank podpisał porozumienie jest jednocześnie Wykonawcą,
- gdy Wykonawca jest jednostką autoryzowaną przez Sprzedawcę, z którym Bank podpisał porozumienie,
- gdy Bank podpisał z Wykonawcą porozumienie dotyczące montażu urządzeń i wyrobów zakupionych wyłącznie na zasadach obowiązujących dla niniejszego produktu.

Kredyt udzielany jest na okres do 8 lat klientom indywidualnym, mikroprzedsiębiorstwom i wspólnotom mieszkaniowym. Oprocentowanie jest zmienne, ustalone na podstawie uchwały Zarządu BOŚ S.A.

Kredyty preferencyjne udzielane są też przez **Bank Gospodarki Żywnościowej (BGŻ)** we współpracy z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w oparciu o rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań ARiMR.

Podmiotami uprawnionymi do ubiegania się o kredyt preferencyjny są osoby fizyczne, posiadające pełną zdolność do czynności prawnych, z wyłączeniem emerytów i rencistów, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne, nie posiadające osobowości prawnej.

Przedmiotem kredytowania w ramach linii NIP są koszty rozbiórki i unieszkodliwienia materiałów szkodliwych, w tym wyrobów azbestowych w ramach realizowania inwestycji polegającej na budowie, przebudowie lub remoncie obiektów służących do prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej.

Warunki kredytowania są następujące:

1. oprocentowanie: zmienne, ustalone w oparciu o aktualną stopę redyskonta, nie mniej niż 2%,
2. kwota kredytu: nie może przekroczyć:
 - a. 80% wartości nakładów inwestycyjnych na gospodarstwo rolne i wynosić więcej niż 4.000.000 zł,
 - b. 70% wartości nakładów inwestycyjnych na działły specjalne produkcji rolnej i wynosić więcej niż 8.000.000 zł,
 - c. 70% wartości nakładów inwestycyjnych w przetwórstwie produktów rolnych i wynosić więcej niż 16.000.000 zł.

Łączna kwota kredytów udzielonych jednemu podmiotowi na realizację równocześnie kilku inwestycji wymienionych w pkt a) i b) nie może przekroczyć 8.000.000 zł. Łączna kwota kredytów udzielonych jednemu podmiotowi na realizację równocześnie kilku inwestycji wymienionych w pkt a) - c) nie może przekroczyć 16.000.000 zł. Okres kredytowania wynosi do 8 lat z dwuletnim okresem karencji.

Kolejnym potencjalnym źródłem finansowania realizacji „Programu” są środki finansowe przewidziane w **Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013** w trzech działaniach:

1. działanie 121 pn. „Modernizacja gospodarstw rolnych”,
2. działanie 311 pn. „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”,
3. działanie 312 pn. „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”.

W ramach **działania 121 pn. „Modernizacja gospodarstw rolnych”** beneficjentami mogą być osoby fizyczne, osoby prawne oraz spółki osobowe działalność rolniczą w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej. W ramach działania wspierane są inwestycje materialne i niematerialne służące modernizacji produkcji rolnej.

Zakres kosztów kwalifikowalnych obejmuje m.in. koszty budowy, przebudowy, remontu połączonego z modernizacją budynków lub budowli wykorzystywanych do produkcji rolnej oraz do przechowywania, magazynowania, przygotowywania do sprzedaży lub sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych wraz z zakupem, montażem instalacji technicznej oraz wyposażenia. Koszty rozbiórki i unieszkodliwienia materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędną w celu realizacji operacji, a także koszty materiałów zastępujących materiały szkodliwe (w tym azbest), będą kosztami kwalifikowanymi.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne w ramach działania nie może przekroczyć 300.000 zł. Szczegółowe warunki dofinansowania określone są w *rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 października 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013* (Dz.U. 207, poz. 1372).

Z kolei w ramach **działania 311 pn. „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”** beneficjentem może być rolnik, który nie osiągnął wieku emerytalnego lub jego domownik w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników albo małżonek tego rolnika²³.

Do kosztów kwalifikowalnych projektu zalicza się m.in. koszty budowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją niemieszkalnych obiektów budowlanych wraz z zakupem instalacji technicznej, a także koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki. W przypadku projektów związanych z turystyką wiejską (w tym agroturystyką) koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki będą także kosztem kwalifikowalnym. Szczegółowe warunki dofinansowania określone są w *rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 września 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013* (Dz.U. nr 166, poz. 1125).

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne w ramach działania w okresie realizacji PROW nie może przekroczyć 100.000 zł.

Beneficjentem **działania 312 pn. „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”** mogą być osoby fizyczne i prawne.²⁴ W ramach działania wspierane mogą być inwestycje w zakresie usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa, usług dla ludności, sprzedaży hurtowej i detalicznej, rzemiosła lub rękodzielnictwa, robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych, usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem, usług transportowych, usług komunalnych, przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych, magazynowania lub przechowywania towarów, wytwarzania produktów energetycznych z biomasy, rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych.

Do kosztów kwalifikowalnych projektów zalicza się m.in. koszty budowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją niemieszkalnych obiektów budowlanych wraz z zakupem instalacji technicznej, a także koszty nadbudowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją istniejących budynków mieszkalnych wraz z zakupem instalacji technicznej. Koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji, a także koszty materiałów zastępujących materiały szkodliwe (w tym wyrobów azbestowych) mogą stanowić koszty kwalifikowalne.

Maksymalny poziom pomocy finansowej nie może przekroczyć 300.000 zł.

Szczegółowe warunki dofinansowania określone są w *rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 marca 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie*

²³ Szczegółowe warunki dotyczące kryteriów jakie muszą spełniać potencjalni beneficjenci pomocy w ramach PROW zostały określone w samym programie, jak i w rozporządzeniach wykonawczych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej

²⁴ Szczegółowe warunki dotyczące kryteriów jakie muszą spełniać potencjalni beneficjenci pomocy w ramach PROW zostały określone w samym programie, jak i w rozporządzeniach wykonawczych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej

szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. nr 55, poz. 335).

8. Monitoring realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bierutów”

Istotnym elementem zarządzania „Programem” jest monitorowanie realizacji zadań w nim wyznaczonych, bieżące gromadzenie i analizowanie informacji dotyczących ilości i miejsc, z których usunięto wyroby zawierające azbest. Przewidywane zadania związane z monitorowaniem realizacji „Programu” to:

1. gromadzenie i aktualizacja danych liczbowych o ilości i rozmieszczeniu wyrobów zawierających azbest,
2. kontrola stopnia realizacji „Programu” i sporządzanie okresowych sprawozdań z jego realizacji,
3. kontrola wykorzystania środków finansowych.

Ocena wdrażania „Programu” powinna być wykonywana przy uwzględnieniu zaproponowanych w tabeli nr 12 wskaźników monitorowania.

Tabela nr 12 Wskaźniki oceny wdrażania „Programu”

Lp.	Wskaźniki oceny	jednostka
1	Ilość wyrobów zawierających azbest na 1 km ² powierzchni Gminy	Mg/km ²
2	Ilość unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych zawierających azbest	Mg/rok
3	Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej	%
4	Nakłady poniesione na usunięcie odpadów zawierających azbest	zł/rok
5	Liczba „dzikich wysypisk” z odpadami zawierającymi azbest	szt.

Lista wskaźników oceny nie jest zamknięta i może ulec rozszerzeniu. Wartość wskaźników w roku bazowym została przedstawiona w tabeli nr 13.

Tabela nr 13 Wartość wskaźników w roku bazowym

Lp.	Wskaźniki oceny	wielkość wskaźnika
1	Ilość wyrobów zawierających azbest na 1 km ² powierzchni Gminy	7,5 Mg/km ²
2	Ilość unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych zawierających azbest	0 Mg/rok
3	Nakłady poniesione na usunięcie odpadów zawierających azbest	0 zł/rok
4	Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej	0 %
5	Ilość „dzikich wysypisk” z odpadami zawierającymi azbest	0 szt.

Wskaźnik ilości wyrobów zawierających azbest na 1 km² powierzchni Gminy powinien ulegać zmniejszeniu w każdym roku realizacji „Programu”, począwszy od 7,5 Mg/km² w 2013 r.

9. Podsumowanie i wnioski

Głównym celem opracowania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bierutów” jest zaplanowanie usunięcia wyrobów azbestowych z terenu Gminy i ich bezpieczne unieszkodliwienie.

W trakcie inwentaryzacji pokryć dachowych wykonanych z płyt azbestowo-cementowych na terenie Gminy Bierutów pozyskano informacje o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych w Gminie. Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji stwierdzono, iż na terenie Gminy znajduje się 99.630 m² płyt azbestowo-cementowych, co po przeliczeniu daje 1.096 Mg. Płyty te stanowią pokrycia dachowe.

Najbliższym składowiskiem przyjmującym odpady zawierające azbest jest składowisko w Wałbrzychu w województwie dolnośląskim. Odpady azbestowe mogą być przyjmowane także na pozostałych składowiskach w Polsce.

Proces usuwania wyrobów zawierających azbest powinien być zakończony do końca 2032 roku. Przyjęto harmonogram zgodny z „Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami Województwa Dolnośląskiego 2012” oraz horyzont czasowy wyznaczony przez „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.

Na podstawie wyników inwentaryzacji płyt azbestowo-cementowych wykorzystywanych w budownictwie przyjęto, iż w etapie I w latach 2013-2022 powinno zostać unieszkodliwione ok. 49,8 tys. m² odpadów azbestowych, w etapie II w latach 2023-2032 – ok. 49,8 tys. m².

Szacunkowe koszty demontażu wyrobów zawierających azbest wynoszą ok. 554 tys. zł, a koszty transportu i unieszkodliwienia na uprawnione składowisko – 1.793 tys. zł. Natomiast koszty zakupu i montażu nowych pokryć dachowych wynoszą ponad 4.981 tys. zł. Należy podkreślić, iż koszty zakupu i montażu nowych pokryć dachowych stanowią około 68% kosztów realizacji „Programu”. Przewiduje się, że koszty te będą pokrywane głównie przez właścicieli obiektów.

Możliwe jest również wykorzystanie źródeł zewnętrznych finansowania części działań, polegających na bezpiecznym usuwaniu wyrobów azbestowych, tj. środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu czy też kredytów preferencyjnych z Banku Ochrony Środowiska S.A., Banku Gospodarki Żywnościowej,

a także środków finansowych przewidzianych w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Monitoring procesu usuwania wyrobów zawierających azbest powinien być prowadzony w odniesieniu do poszczególnych budynków, co pozwoli na zaplanowanie i weryfikację działań związanych z terminami usuwania azbestu.

Spis tabel, wykresów i załączników

Tabela nr 1 Zinventaryzowana ilość płyt azbestowo-cementowych stanowiących pokrycia dachowe budynków na terenie Gminy Bierutów	17
Tabela nr 2 Liczba zinventaryzowanych budynków z pokryciem azbestowym na terenie Gminy Bierutów	18
Tabela nr 3 Wyniki inwentaryzacji w podziale na typ własności	19
Tabela nr 4 Wyniki inwentaryzacji w podziale na poglądowy stopień pilności usunięcia azbestu	20
Tabela nr 5 Wyniki inwentaryzacji według funkcji obiektów	21
Tabela nr 6 Budynki użyteczności publicznej	21
Tabela nr 7 Harmonogram realizacji „Programu”	37
Tabela nr 8 Koszty demontażu, transportu i składowania odpadów azbestowych na uprawionych składowisku	38
Tabela nr 9 Zestawienie kosztów usunięcia i unieszkodliwienia odpadów azbestowych oraz wykonania nowych pokryć dachowych na terenie Gminy Bierutów	38
Tabela nr 10 Szacunek nakładów finansowych na usunięcie płyt azbestowo-cementowych z budynków, będących własnością Gminy Bierutów	39
Tabela nr 12 Szacunkowe koszty realizacji „Programu” wraz z możliwymi źródłami finansowania poszczególnych etapów prac	39
Tabela nr 12 Wskaźniki oceny wdrażania „Programu”	44
Tabela nr 13 Wartość wskaźników w roku bazowym	45
Wykres nr 1 Rozkład punktów pomiarowych na terenie województwa dolnośląskiego według wielkości stężeń	8
Wykres nr 2 Rozmieszczenie obiektów pokrytych płytami azbestowo-cementowymi na terenie Gminy Bierutów w podziale na poszczególne miejscowości [w m ²]	19
Wykres nr 3 Porównanie wskaźnika ilości wyrobów zawierających azbest na obszarze Polski, województwa dolnośląskiego i Gminy Bierutów [Mg/km ²]	35
Załącznik nr 1 Wzór oznakowania instalacji lub urządzeń zawierających azbest, rur azbestowo-cementowych oraz dróg utwardzonych odpadami azbestowymi	50
Załącznik nr 2 Wzór informacji o wyrobach zawierających azbest	51
Załącznik nr 3 Wzór informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania azbestu, PCB oraz innych substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska	52
Załącznik nr 4 Wzór oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest	53
Załącznik nr 5 Wyniki inwentaryzacji	55
Załącznik nr 6 Składowiska przyjmujące odpady zawierające azbest	67

Bibliografia

1. Bank Danych Lokalnych www.stat.gov.pl
2. Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody: www.crfop.gdos.gov.pl
3. Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Bierutów
4. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bierutów
5. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, 2010
6. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu oleśnickiego
7. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów, Dz.U. Nr 216, poz. 1824
8. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest, Dz.U. z 2011 r., Nr 8, poz.31
9. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, Dz.U. Nr 71, poz. 649
10. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów, Dz.U. Nr 249, poz. 1673
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o występowaniu substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, Dz.U. nr 124, poz. 1033
12. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, Dz.U. nr 162, poz. 1089
13. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Dz. U. Nr 193, poz. 1397, z późn. zm.
14. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Dz. U. Nr 200 poz. 1442, z późn. zm.
15. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Dz. U. Nr 139, poz. 883, z późn. zm.
16. Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 15 lutego 2012 r. w sprawie egzaminów dla kierowców przewożących towary niebezpieczne, Dz. U., Nr 0, poz. 191
17. Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 15 lutego 2012 r. w sprawie świadectwa dopuszczenia pojazdu ADR, Dz. U., Nr 0, poz. 192
18. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lutego 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów, Dz.U. nr 39, poz. 320
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów, Dz.U. Nr 112, poz. 1206
20. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, Dz. U. z 2013 r. Nr 0, poz. 24

21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez marszałka województwa rejestru wyrobów zawierających azbest, Dz. U. z 2013 r. Nr 0, poz. 25
22. Serwis internetowy sieci Natura 2000: www.natura2000.gdos.gov.pl
23. Strona internetowa Banku Ochrony Środowiska S.A. www.bosbank.pl
24. Strona internetowa Ośrodka Kultury i Sportu: <http://okis-bierutow.pl>
25. Strona internetowa Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, www.wfosigw.pl
26. Szeszenia-Dąbrowska Neonila, Sobala Wojciech: „Zanieczyszczenie środowiska azbestem. Skutki zdrowotne”, Łódź, 2010
27. Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, Dz.U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20, z późn. zm.
28. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, Dz. U. z 2013 r. Nr 0, poz. 21
29. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.
30. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, Dz.U. z 2007 r. Nr 39 poz. 251, z późn. zm.
31. Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, Dz. U. Nr 64, poz. 565 z późn. zm.
32. Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych, Dz. U., Nr 227, poz. 1367 z późn. zm.
33. Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami Województwa Dolnośląskiego 2012

Załącznik nr 1 Wzór oznakowania instalacji lub urządzeń zawierających azbest, rur azbestowo-cementowych oraz dróg utwardzonych odpadami azbestowymi**Pomieszczenie zawiera azbest***

* Tylko w przypadku oznakowania pomieszczenia w związku z brakiem możliwości trwałego umieszczenia oznakowania na instalacji lub urządzeniu zawierającym azbest.

Wszystkie instalacje lub urządzenia zawierające azbest oraz rury azbestowo-cementowe powinny być oznakowane w następujący sposób:

- 1) oznakowanie zgodne z podanym wzorem powinno mieć wymiary: co najmniej 5 cm wysokości (H) i 1/2H szerokości;
- 2) oznakowanie powinno składać się z:
 - a) części górnej ($h = 40\% H$) zawierającej literę "a" w białym kolorze na czarnym tle,
 - b) części dolnej ($60\% H$) zawierającej standardowy napis w białym lub czarnym kolorze na czerwonym tle; napis powinien być wyraźnie czytelny;
- 3) jeżeli wyrób zawiera krokidolit, standardowo stosowany zwrot "zawiera azbest" powinien być zastąpiony zwrotem "zawiera krokidolit/azbest niebieski".

Wzór oznakowania dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ale niezabezpieczonych trwale przed emisją włókien azbestu

Wszystkie drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ale niezabezpieczone trwale przed emisją włókien azbestu, powinny być oznakowane w następujący sposób:

- 1) oznakowanie zgodne z podanym wzorem powinno mieć wymiary: co najmniej 30 cm wysokości (H) i 1/2H szerokości;
- 2) oznakowanie powinno składać się z:
 - a) części górnej ($h = 40\% H$) zawierającej literę "a" w białym kolorze na czarnym tle,
 - b) części dolnej ($60\% H$) zawierającej standardowy napis w białym lub czarnym kolorze na czerwonym tle; napis powinien być wyraźnie czytelny.

Załącznik nr 2 Wzór informacji o wyrobach zawierających azbest

INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾

1. Nazwa miejsca/urządzenia/instalacji, adres²⁾:
.....
.....

2. Wykorzystujący wyroby zawierające azbest – imię i nazwisko lub nazwa i adres:
.....
.....

3. Rodzaj zabudowy³⁾:

4. Numer działki ewidencyjnej⁴⁾:

5. Numer obrębu ewidencyjnego⁴⁾:

6. Nazwa, rodzaj wyrobu⁵⁾:

7. Ilość posiadanych wyrobów⁶⁾:

8. Stopień pilności⁷⁾:

9. Zaznaczenie miejsca występowania wyrobów⁸⁾:

a) nazwa i numer dokumentu:

b) data ostatniej aktualizacji:

10. Przewidywany termin usunięcia wyrobów:

11. Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest przekazanych do unieszkodliwienia⁶⁾:

.....
(podpis)

data

¹⁾ Za wyrób zawierający azbest uznaje się każdy wyrób zawierający wagowo 0,1 % lub więcej azbestu.

²⁾ Adres faktycznego miejsca występowania azbestu należy uzupełnić w następującym formacie: województwo, powiat, gmina, miejscowość, ulica, numer nieruchomości.

³⁾ Należy podać rodzaj zabudowy: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek przemysłowy, budynek mieszkalno-gospodarczy, inny.

⁴⁾ Należy podać numer działki ewidencyjnej i numer obrębu ewidencyjnego faktycznego miejsca występowania azbestu.

⁵⁾ Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo-cementowe stosowane w budownictwie,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- rury i złącza azbestowo-cementowe pozostawione w ziemi,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier, tektura,
- drogi zabezpieczone (drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, po trwałym zabezpieczeniu przed emisją włókien azbestu),
- drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ale niezabezpieczone trwale przed emisją włókien azbestu,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura; podać jakie.

⁶⁾ Ilość wyrobów zawierających azbest należy podać w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (kg, m², m³, m.b., km).

⁷⁾ Według „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649 oraz z 2010 r. Nr 162, poz. 1089).

⁸⁾ Nie dotyczy osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami. Należy podać nazwę i numer dokumentu oraz datę jego ostatniej aktualizacji, w którym zostały oznaczone miejsca występowania wyrobów zawierających azbest, w szczególności planu sytuacyjnego terenu instalacji lub urządzenia zawierającego azbest, dokumentacji technicznej.

Załącznik nr 3 Wzór informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania azbestu, PCB oraz innych substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska

Gmina:
Powiat:
Województwo:

Informacje za okres:
określające stan na dzień:

Dział 1. Informacje dotyczące azbestu

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest ¹⁾	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jednostka miary	Ilość	Uwagi ²⁾

Objaśnienia:

¹⁾ Przy określaniu nazwy wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- * płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- * płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
- * rury i złącza azbestowo-cementowe,
- * izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- * wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- * przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- * szczeliwa azbestowe,
- * taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- * wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- * papier i tektura,
- * inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione.

²⁾ Należy wskazać obiekt, w którym znajdują się wyroby zawierające azbest, oraz określić ich stan - stopień uszkodzenia wyrobów zawierających azbest.

Załącznik nr 4 Wzór oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest**OCENA
stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest**

Nazwa miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej:

Adres miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej:

Rodzaj zabudowy¹⁾:Numer działki ewidencyjnej²⁾:Numer obrębu ewidencyjnego²⁾:Nazwa, rodzaj wyrobu³⁾:Ilość wyrobów⁴⁾:Data sporządzenia poprzedniej oceny⁵⁾:

Grupa/ nr	Rodzaj i stan wyrobu	Punkty	Ocena
I	Sposób zastosowania azbestu		
1	Powierzchnia pokryta masą natryskową z azbestem (torkret)	30	
2	Tynk zawierający azbest	30	
3	Lekkie płyty izolacyjne z azbestem (ciężar obj. < 1 000 kg/m ³)	25	
4	Pozostałe wyroby z azbestem (np. pokrycia dachowe, elewacyjne)	10	
II	Struktura powierzchni wyrobu z azbestem		
5	Duże uszkodzenia powierzchni, naruszona struktura włókien	60	
6	Niewielkie uszkodzenia powierzchni (rysy, odpryski, załamania), naruszona struktura włókien	30	
7	Ścisła struktura włókien przy braku warstwy zabezpieczającej lub jej dużych ubytkach	15	
8	Warstwa zabezpieczająca bez uszkodzeń	0	
III	Możliwość uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem		
9	Wyrób jest przedmiotem jakichś prac	30	
10	Wyrób bezpośrednio dostępny (do wysokości 2 m)	15	
11	Wyrób narażony na uszkodzenia mechaniczne	10	
12	Wyrób narażony na wstrząsy i drgania lub czynniki atmosferyczne	10	
13	Wyrób nie jest narażony na wpływy zewnętrzne	0	
IV	Miejsce usytuowania wyrobu w stosunku do pomieszczeń użytkowych		
14	Bezpośrednio w pomieszczeniu	30	
15	Za zawieszonym, nieuszczelnym sufitem lub innym pokryciem	25	
16	W systemie wentylacji pomieszczenia (kanały wentylacyjne)	25	
17	Na zewnątrz obiektu (np. tynk)	20	
18	Elementy obiektu (np. osłony balkonowe, filarki międzyokienne)	10	
19	Za zawieszonym szczelnym sufitem lub innym pokryciem, ponad pyłoszczelną powierzchnią lub poza szczelnym kanałem wentylacyjnym	5	
20	Bez kontaktu z pomieszczeniem (np. na dachu odizolowanym od pomieszczeń mieszkalnych)	0	
V	Wykorzystanie miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej		
21	Regularne przez dzieci, młodzież lub sportowców	40	
22	Stałe lub częste (np. zamieszkanie, miejsce pracy)	30	
23	Czasowe (np. domki rekreacyjne)	15	
24	Rzadkie (np. strychy, piwnice, komórki)	5	

25	Nieużytkowane (np. opuszczone zabudowania mieszkalne lub gospodarskie, wyłączone z użytkowania obiekty, urządzenia lub instalacje)	0	
SUMA PUNKTÓW OCENY			
STOPIEŃ PILNOŚCI			

UWAGA: W każdej z pięciu grup arkusza należy wskazać co najmniej jedną pozycję. Jeśli w grupie zostanie wskazana więcej niż jedna pozycja, sumując punkty z poszczególnych grup, należy uwzględnić tylko pozycję o najwyższej punktacji w danej grupie. Sumaryczna liczba punktów pozwala określić stopień pilności:

Stopień pilności I od 120 punktów

wymagane pilnie usunięcie (wymiana na wyrób bezazbestowy) lub zabezpieczenie

Stopień pilności II od 95 do 115 punktów

wymagana ponowna ocena w terminie do 1 roku

Stopień pilności III do 90 punktów

wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat

.....
Oceniający
(nazwisko i imię)

.....
Właściciel/Zarządca
(podpis)

.....
(miejscowość, data)

.....
(adres lub pieczęć z adresem)

Objaśnienia:

- 1) Należy podać rodzaj zabudowy: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek przemysłowy, inny.
- 2) Należy podać numer obrębu ewidencyjnego i numer działki ewidencyjnej faktycznego miejsca występowania azbestu.
- 3) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:
 - płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
 - płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
 - rury i złącza azbestowo-cementowe,
 - izolacje natraskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
 - wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
 - przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
 - szczeliwa azbestowe,
 - taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
 - wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
 - papier, tektura,
 - inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura, podać jakie.
- 4) Ilość wyrobów azbestowych podana w jednostkach masy (Mg) oraz w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (m², m³, mb).
- 5) Należy podać datę przeprowadzenia poprzedniej oceny; jeśli jest to pierwsza ocena, należy wpisać „pierwsza ocena”.

Załącznik nr 5 Wyniki inwentaryzacji

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Nr obrębu ewidencyjnego	Typ płyt***	Stan płyt**	Ilość płyt a-c w m ² *
1	Bierutów	1 Maja	30	AR_31.25/26	021402_4.0001	2	3	185
2	Bierutów	1 Maja	9/2	AR_31.24/2	021402_4.0001	2	3	162
3	Bierutów	Adama Mickiewicza	BN	AR_36.4	021402_4.0001	2	3	43
4	Bierutów	Browarna	12 a	AR_31.70/16	021402_4.0001	2	3	37
5	Bierutów	Browarna	12 a	AR_31.70/17	021402_4.0001	2	3	346
6	Bierutów	Browarna	12 a	AR_31.70/17	021402_4.0001	2	3	36
7	Bierutów	Browarna	6	AR_31.67/12	021402_4.0001	2	3	61
8	Bierutów	Emilii Plater	20	AR_31.44/11	021402_4.0001	2	3	116
9	Bierutów	Emilii Plater	20	AR_31.44/11	021402_4.0001	2	3	63
10	Bierutów	gen. Józefa Bema	10	AR_13.74	021402_4.0001	2	3	37
11	Bierutów	gen. Józefa Bema	11	AR_13.63	021402_4.0001	2	3	22
12	Bierutów	gen. Józefa Bema	13	AR_13.55	021402_4.0001	2	3	41
13	Bierutów	gen. Józefa Bema	17	AR_13.100	021402_4.0001	2	3	43
14	Bierutów	gen. Józefa Bema	18	AR_13.57	021402_4.0001	2	3	35
15	Bierutów	gen. Józefa Bema	21	AR_13.32	021402_4.0001	2	3	103
16	Bierutów	gen. Józefa Bema	24	AR_13.41	021402_4.0001	2	3	62
17	Bierutów	Jana Kilińskiego	23	AR_38.12	021402_4.0001	2	3	45
18	Bierutów	Jana Kilińskiego	23	AR_38.12	021402_4.0001	2	3	34
19	Bierutów	Jana Kilińskiego	23	AR_38.14	021402_4.0001	2	3	25
20	Bierutów	Jasna	BN	AR_12.7	021402_4.0001	2	3	177
21	Bierutów	Józefa Piłsudskiego	10	AR_13.97/18	021402_4.0001	2	3	173
22	Bierutów	Józefa Piłsudskiego	24	AR_13.21	021402_4.0001	2	3	41
23	Bierutów	Józefa Piłsudskiego	25	AR_13.25	021402_4.0001	2	3	34
24	Bierutów	Józefa Piłsudskiego	25	AR_13.25	021402_4.0001	2	3	86
25	Bierutów	Józefa Piłsudskiego	27	AR_13.35	021402_4.0001	2	3	31
26	Bierutów	Józefa Piłsudskiego	27	AR_13.35	021402_4.0001	2	3	35
27	Bierutów	Józefa Piłsudskiego	29	AR_13.43	021402_4.0001	2	3	55
28	Bierutów	Józefa Piłsudskiego	34	AR_13.67/1	021402_4.0001	2	3	27
29	Bierutów	Józefa Piłsudskiego	35	AR_13.72	021402_4.0001	2	3	28
30	Bierutów	Józefa Piłsudskiego	36	AR_13.76	021402_4.0001	2	3	80
31	Bierutów	Juliusza Słowackiego	1	AR_23.88	021402_4.0001	2	3	26
32	Bierutów	Juliusza Słowackiego	3	AR_23.42/1	021402_4.0001	2	3	135
33	Bierutów	Juliusza Słowackiego	5	AR_23.15/6	021402_4.0001	2	3	35
34	Bierutów	Juliusza Słowackiego	7	AR_23.10	021402_4.0001	2	3	72
35	Bierutów	Juliusza Słowackiego	10	AR_22.2/4	021402_4.0001	2	3	448
36	Bierutów	Juliusza Słowackiego	10	AR_22.2/5	021402_4.0001	2	3	984
37	Bierutów	Juliusza Słowackiego	10	AR_22.2/6	021402_4.0001	2	3	277
38	Bierutów	Juliusza Słowackiego	BN	AR_22.5/1	021402_4.0001	2	3	68
39	Bierutów	Kasztanowa	4	AR_23.36	021402_4.0001	2	3	147
40	Bierutów	Koszarowa	7	AR_23.74	021402_4.0001	2	3	126
41	Bierutów	Marii Konopnickiej	8	AR_31.90/4	021402_4.0001	2	3	112
42	Bierutów	Marii Konopnickiej	9	AR_31.90/4	021402_4.0001	2	3	64
43	Bierutów	Marii Konopnickiej	18	AR_31.29/33	021402_4.0001	2	3	62
44	Bierutów	Marii Konopnickiej	30	AR_31.25/28	021402_4.0001	2	3	41
45	Bierutów	Marii Konopnickiej	31	AR_31.25/28	021402_4.0001	2	3	22
46	Bierutów	Marii Konopnickiej	33	AR_31.25/28	021402_4.0001	2	3	82
47	Bierutów	Namysłowska	4 a	AR_15.25/6	021402_4.0001	2	3	1222
48	Bierutów	Namysłowska	4 a	AR_15.25/6	021402_4.0001	2	3	1242
49	Bierutów	Namysłowska	4 a	AR_15.25/6	021402_4.0001	2	3	1090

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Nr obrębu ewidencyjnego	Typ płyt***	Stan płyt**	Ilość płyt a-c w m ² *
50	Bierutów	Namysłowska	4 a	AR 15.25/6	021402_4.0001	2	3	309
51	Bierutów	Namysłowska	2	AR_15.6/2	021402_4.0001	2	3	209
52	Bierutów	Namysłowska	4	AR 15.25/5	021402_4.0001	2	3	90
53	Bierutów	Namysłowska	8	AR 24.22	021402_4.0001	2	3	199
54	Bierutów	Namysłowska	8	AR 24.22	021402_4.0001	2	3	26
55	Bierutów	Namysłowska	11	AR 36.13	021402_4.0001	2	3	39
56	Bierutów	Namysłowska	13	AR 36.18	021402_4.0001	2	3	72
57	Bierutów	Ogrodowa	1	AR 15.26	021402_4.0001	2	3	85
58	Bierutów	Ogrodowa	4	AR 15.25/7	021402_4.0001	2	3	131
59	Bierutów	Ogrodowa	9	AR 24.20/2	021402_4.0001	2	3	177
60	Bierutów	Ogrodowa	10	AR 24.26	021402_4.0001	2	3	96
61	Bierutów	Ogrodowa	BN	AR 24.12/2	021402_4.0001	2	3	157
62	Bierutów	Ogrodowa	BN	AR 24.12/2	021402_4.0001	2	3	94
63	Bierutów	Oleśnicka	10	AR 31.67/12	021402_4.0001	2	3	33
64	Bierutów	Osiedle	6	AR 13.71	021402_4.0001	2	3	86
65	Bierutów	Osiedle	10	AR 13.52	021402_4.0001	2	3	85
66	Bierutów	Rzemieśnicza	3	AR 23.129/4	021402_4.0001	2	3	43
67	Bierutów	Spacerowa	1	AR 30.28	021402_4.0001	2	3	146
68	Bierutów	Spacerowa	2	AR 30.32	021402_4.0001	2	3	87
69	Bierutów	Spacerowa	2	AR 30.32	021402_4.0001	2	3	113
70	Bierutów	Spacerowa	BN	AR 21.10/3	021402_4.0001	2	3	26
71	Bierutów	Spacerowa	BN	AR 21.10/3	021402_4.0001	2	3	23
72	Bierutów	Spacerowa	BN	AR 21.11/1	021402_4.0001	2	3	175
73	Bierutów	Spacerowa	BN	AR 21.11/1	021402_4.0001	2	3	186
74	Bierutów	Stanisława Moniuszki	7	AR 31.13	021402_4.0001	2	3	88
75	Bierutów	Stanisława Moniuszki	10	AR 31.8/2	021402_4.0001	2	3	40
76	Bierutów	Stefana Żeromskiego	19	AR 15.11/3	021402_4.0001	2	3	397
77	Bierutów	Stefana Żeromskiego	BN	AR 14.2/12	021402_4.0001	2	3	85
78	Bierutów	św. Jana	2	AR 23.5/8	021402_4.0001	2	3	104
79	Bierutów	Tadeusza Kościuszki	3	AR 24.118	021402_4.0001	2	3	62
80	Bierutów	Wincentego Witosa	11	AR 12.22	021402_4.0001	2	3	30
81	Bierutów	Wodna	12	AR 13.36	021402_4.0001	2	3	68
82	Bierutów	Wodna	12	AR 13.36	021402_4.0001	2	3	28
83	Bierutów	Wodna	47	AR 11.48	021402_4.0001	2	3	65
84	Bierutów	Wodna	4 c	AR 12.46	021402_4.0001	2	3	38
85	Bierutów	Wrocławska	26	AR 31.17/21	021402_4.0001	2	3	88
86	Bierutów	Wrocławska	44	AR 31.15/11	021402_4.0001	2	3	53
87	Bierutów	Wrocławska	47	AR 31.3	021402_4.0001	2	3	12
88	Bierutów	Wrocławska	47	AR 31.3	021402_4.0001	2	3	31
89	Bierutów	Wrocławska	53	AR 30.14/3	021402_4.0001	2	3	40
90	Bierutów	Wrocławska	41 a	AR 31.56	021402_4.0001	2	3	22
91	Bierutów	Wrocławska	BN	AR 19.1/2	021402_4.0001	2	3	1820
92	Bierutów	Wrocławska	BN	AR 20.20/1	021402_4.0001	2	3	63
93	Bierutów	Wrocławska	BN	AR 20.20/1	021402_4.0001	2	3	611
94	Bierutów	Zielona	BN	AR 22.45/7	021402_4.0001	2	3	1141
95	Bierutów	Zielona	BN	AR 22.45/7	021402_4.0001	2	3	932
96	Bierutów	Zygmunta Krasińskiego	4	AR 23.62	021402_4.0001	2	3	62
97	Gorzesław		2	187/2	021402_5.0001	2	3	255
98	Gorzesław		3	188/2	021402_5.0001	2	3	151
99	Gorzesław		3	188/2	021402_5.0001	2	3	618
100	Gorzesław		4	189	021402_5.0001	2	3	168

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Nr obrębu ewidencyjnego	Typ płyt***	Stan płyt**	Ilość płyt a-c w m ² *
101	Gorzestaw		9	193	021402_5.0001	2	3	43
102	Gorzestaw		9	193	021402_5.0001	2	3	36
103	Gorzestaw		15	205/3	021402_5.0001	2	3	85
104	Gorzestaw		29	223	021402_5.0001	2	3	24
105	Gorzestaw		33	225/1	021402_5.0001	2	3	47
106	Gorzestaw		34	225/3	021402_5.0001	2	3	37
107	Gorzestaw		36	228	021402_5.0001	2	3	618
108	Gorzestaw		36	228	021402_5.0001	2	3	156
109	Gorzestaw		42	233	021402_5.0001	2	3	77
110	Gorzestaw		42	233	021402_5.0001	2	3	250
111	Gorzestaw		42	233	021402_5.0001	2	3	42
112	Gorzestaw		42	233	021402_5.0001	2	3	139
113	Gorzestaw		43	112	021402_5.0001	2	3	533
114	Gorzestaw		43	112	021402_5.0001	2	3	40
115	Gorzestaw		45	114	021402_5.0001	2	3	118
116	Gorzestaw		45	114	021402_5.0001	2	3	76
117	Gorzestaw		49	122	021402_5.0001	2	3	58
118	Gorzestaw		51	126	021402_5.0001	2	3	26
119	Gorzestaw		51	126	021402_5.0001	2	3	50
120	Gorzestaw		53	127/2	021402_5.0001	2	3	619
121	Gorzestaw		58	138	021402_5.0001	2	3	51
122	Gorzestaw		58	138	021402_5.0001	2	3	39
123	Gorzestaw		72	340/113	021402_5.0001	2	3	123
124	Gorzestaw		72	340/47	021402_5.0001	2	3	41
125	Gorzestaw		78	344/13	021402_5.0001	2	3	888
126	Gorzestaw		79	340/8	021402_5.0001	2	3	132
127	Gorzestaw		80	340/7	021402_5.0001	2	3	126
128	Gorzestaw		81	340/6	021402_5.0001	2	3	132
129	Gorzestaw		83	340/1	021402_5.0001	2	3	66
130	Gorzestaw		82/1	340/5	021402_5.0001	2	3	134
131	Gorzestaw		82/2	340/3	021402_5.0001	2	3	129
132	Gorzestaw		BN	340/113	021402_5.0001	2	3	474
133	Gorzestaw		BN	340/113	021402_5.0001	2	3	1136
134	Gorzestaw		BN	340/113	021402_5.0001	2	3	222
135	Gorzestaw		BN	340/113	021402_5.0001	2	3	192
136	Gorzestaw		BN	340/113	021402_5.0001	1	3	123
137	Gorzestaw		BN	340/59	021402_5.0001	2	3	62
138	Jemielna		1	97	021402_5.0002	2	3	308
139	Jemielna		4	86	021402_5.0002	2	3	89
140	Jemielna		5	94	021402_5.0002	2	3	62
141	Jemielna		7	83/2	021402_5.0002	2	3	177
142	Jemielna		9	80/1	021402_5.0002	2	3	190
143	Jemielna		12	76	021402_5.0002	2	3	82
144	Jemielna		12	77	021402_5.0002	2	3	94
145	Jemielna		18	218/4	021402_5.0002	2	3	523
146	Jemielna		21	235/2	021402_5.0002	2	3	82
147	Jemielna		22	148/1	021402_5.0002	1	3	68
148	Jemielna		28	114	021402_5.0002	2	3	48
149	Jemielna		17 b	241/17	021402_5.0002	2	3	109
150	Karwiniec		7	308/5	021402_5.0003	2	3	61
151	Karwiniec		7	308/5	021402_5.0003	2	3	82

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Nr obrębu ewidencyjnego	Typ płyt***	Stan płyt**	Ilość płyt a-c w m ² *
152	Karwiniec		8	223/3	021402_5.0003	2	3	96
153	Karwiniec		9	222/3	021402_5.0003	2	3	168
154	Karwiniec		12	220	021402_5.0003	2	3	20
155	Karwiniec		12	220	021402_5.0003	2	3	39
156	Karwiniec		18	218/1	021402_5.0003	2	3	154
157	Karwiniec		18	218/1	021402_5.0003	2	3	52
158	Karwiniec		18	218/1	021402_5.0003	2	3	95
159	Karwiniec		19	233	021402_5.0003	2	3	54
160	Karwiniec		19	233	021402_5.0003	2	3	44
161	Karwiniec		20	215/4	021402_5.0003	2	3	111
162	Karwiniec		37	153/3	021402_5.0003	2	3	81
163	Karwiniec		40	68	021402_5.0003	2	3	192
164	Karwiniec		43	142/3	021402_5.0003	2	3	51
165	Karwiniec		47	140	021402_5.0003	2	3	97
166	Karwiniec		48	90	021402_5.0003	2	3	114
167	Karwiniec		49	95/4	021402_5.0003	2	3	27
168	Karwiniec		52	533	021402_5.0003	2	3	211
169	Karwiniec		54	533	021402_5.0003	2	3	66
170	Karwiniec		56	99	021402_5.0003	2	3	63
171	Karwiniec		56	99	021402_5.0003	2	3	28
172	Karwiniec		35 a	154/1	021402_5.0003	2	3	54
173	Karwiniec		35 a	154/1	021402_5.0003	2	3	51
174	Karwiniec		35 a	155	021402_5.0003	2	3	83
175	Karwiniec		BN	44	021402_5.0003	2	3	280
176	Kijowice		2	94	021402_5.0004	2	3	61
177	Kijowice		10	59/2	021402_5.0004	2	3	161
178	Kijowice		10	59/2	021402_5.0004	2	3	40
179	Kijowice		11	76	021402_5.0004	2	3	126
180	Kijowice		21	127	021402_5.0004	2	3	76
181	Kruszowice		8	68/5	021402_5.0005	2	3	146
182	Kruszowice		9	150/1	021402_5.0005	2	3	96
183	Kruszowice		14	65/9	021402_5.0005	2	3	16
184	Kruszowice		14	65/9	021402_5.0005	2	3	7
185	Kruszowice		20	33/2	021402_5.0005	2	3	188
186	Kruszowice		22	32/4	021402_5.0005	2	3	104
187	Kruszowice		26	30/7	021402_5.0005	2	3	14
188	Kruszowice		37	210/4	021402_5.0005	2	3	2886
189	Paczków		4	159/1	021402_5.0006	2	3	40
190	Paczków		4	159/1	021402_5.0006	2	3	17
191	Paczków		8	164/2	021402_5.0006	2	3	11
192	Paczków		15	237/1	021402_5.0006	2	3	68
193	Paczków		23	235/3	021402_5.0006	2	3	9
194	Paczków		26	273	021402_5.0006	2	3	158
195	Paczków		27	274/3	021402_5.0006	2	3	17
196	Paczków		32	520/6	021402_5.0006	2	3	63
197	Paczków		34	286/6	021402_5.0006	2	3	163
198	Paczków		35	285/1	021402_5.0006	2	3	18
199	Paczków		38	226	021402_5.0006	2	3	222
200	Paczków		39	226	021402_5.0006	2	3	66
201	Paczków		45	222/1	021402_5.0006	2	3	58
202	Paczków		49	213	021402_5.0006	2	3	208

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Nr obrębu ewidencyjnego	Typ płyt***	Stan płyt**	Ilość płyt a-c w m ² *
203	Paczków		50	214/1	021402_5.0006	2	3	107
204	Paczków		51	215/3	021402_5.0006	2	3	42
205	Paczków		54	184/1	021402_5.0006	2	3	24
206	Paczków		56	189	021402_5.0006	2	3	14
207	Paczków		57	155/1	021402_5.0006	2	3	49
208	Paczków		57	155/1	021402_5.0006	2	3	85
209	Paczków		BN	152	021402_5.0006	2	3	2384
210	Paczków		BN	411/2	021402_5.0006	2	3	2120
211	Paczków		BN	411/2	021402_5.0006	2	3	48
212	Posadowice		6	60/1	021402_5.0007	2	3	25
213	Posadowice		12	48	021402_5.0007	2	3	642
214	Posadowice		12	48	021402_5.0007	2	3	102
215	Posadowice		12	48	021402_5.0007	2	3	56
216	Posadowice		13	47	021402_5.0007	2	3	98
217	Posadowice		13	47	021402_5.0007	2	3	389
218	Posadowice		14	45	021402_5.0007	2	3	103
219	Posadowice		14	46/2	021402_5.0007	2	3	226
220	Posadowice		14	46/2	021402_5.0007	2	3	144
221	Posadowice		15	45	021402_5.0007	2	3	443
222	Posadowice		17	44	021402_5.0007	2	3	85
223	Posadowice		17	44	021402_5.0007	2	3	29
224	Posadowice		24	127/1	021402_5.0007	2	3	19
225	Posadowice		36	172	021402_5.0007	2	3	137
226	Posadowice		37	173	021402_5.0007	2	3	86
227	Posadowice		39	176	021402_5.0007	2	3	30
228	Posadowice		40	193/1	021402_5.0007	2	3	38
229	Posadowice		40	193/1	021402_5.0007	2	3	34
230	Posadowice		42	179/1	021402_5.0007	2	3	33
231	Posadowice		43	190/1	021402_5.0007	2	3	104
232	Posadowice		45	186/1	021402_5.0007	2	3	37
233	Posadowice		45	186/1	021402_5.0007	2	3	40
234	Posadowice		47	161/17	021402_5.0007	2	3	28
235	Posadowice		BN	161/5	021402_5.0007	2	3	669
236	Posadowice		BN	161/5	021402_5.0007	2	3	868
237	Posadowice		BN	161/5	021402_5.0007	2	3	301
238	Posadowice		BN	161/7	021402_5.0007	2	3	47
239	Radzieszyn		5	31	021402_5.0008	2	3	205
240	Radzieszyn		5	31	021402_5.0008	2	3	89
241	Radzieszyn		6	29	021402_5.0008	2	3	25
242	Radzieszyn		6	29	021402_5.0008	2	3	33
243	Radzieszyn		6	29	021402_5.0008	2	3	80
244	Radzieszyn		10	41	021402_5.0008	2	3	42
245	Radzieszyn		11	45/3	021402_5.0008	2	3	115
246	Radzieszyn		12	43/1	021402_5.0008	2	3	186
247	Radzieszyn		12	43/1	021402_5.0008	2	3	105
248	Radzieszyn		13	66	021402_5.0008	2	3	105
249	Radzieszyn		13	66	021402_5.0008	2	3	114
250	Radzieszyn		13	66	021402_5.0008	2	3	164
251	Radzieszyn		13	66	021402_5.0008	2	3	80
252	Radzieszyn		BN	70/1	021402_5.0008	2	3	59
253	Sątok		2	158/1	021402_5.0009	1	3	231

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Nr obrębu ewidencyjnego	Typ płyt***	Stan płyt**	Ilość płyt a-c w m ^{2*}
254	Sątok		6	34	021402_5.0009	2	3	188
255	Sątok		7	152/2	021402_5.0009	2	3	80
256	Sątok		7	152/2	021402_5.0009	2	3	42
257	Sątok		10	31/1	021402_5.0009	2	3	58
258	Sątok		10	31/1	021402_5.0009	2	3	23
259	Sątok		11	150/1	021402_5.0009	2	3	13
260	Sątok		11	150/2	021402_5.0009	2	3	35
261	Sątok		13	145	021402_5.0009	2	3	174
262	Sątok		18	125/2	021402_5.0009	2	3	37
263	Sątok		21	146/2	021402_5.0009	2	3	32
264	Sątok		21	146/2	021402_5.0009	2	3	105
265	Sątok		21	146/4	021402_5.0009	2	3	57
266	Sątok		22	137/1	021402_5.0009	2	3	163
267	Sątok		27	141/5	021402_5.0009	2	3	624
268	Sątok		31	117	021402_5.0009	2	3	301
269	Sątok		32	114	021402_5.0009	2	3	250
270	Sątok		32	114	021402_5.0009	2	3	62
271	Sątok		38	100	021402_5.0009	2	3	356
272	Sątok		38	100	021402_5.0009	2	3	62
273	Sątok		38	100	021402_5.0009	2	3	72
274	Sątok		38	100	021402_5.0009	2	3	50
275	Sątok		45	88/9	021402_5.0009	2	3	30
276	Solniki Małe		4 a	255	021402_5.0010	2	3	35
277	Solniki Małe		2	259	021402_5.0010	2	3	30
278	Solniki Małe		2	259	021402_5.0010	2	3	69
279	Solniki Małe		4	257	021402_5.0010	2	3	154
280	Solniki Małe		9	253/1	021402_5.0010	2	3	45
281	Solniki Małe		9	253/1	021402_5.0010	2	3	86
282	Solniki Małe		14	223	021402_5.0010	2	3	322
283	Solniki Małe		14	223	021402_5.0010	2	3	410
284	Solniki Małe		14	223	021402_5.0010	2	3	131
285	Solniki Małe		14	223	021402_5.0010	2	3	114
286	Solniki Małe		23	205/1	021402_5.0010	2	3	56
287	Solniki Małe		25	203	021402_5.0010	2	3	49
288	Solniki Małe		28	201	021402_5.0010	2	3	583
289	Solniki Małe		31	198	021402_5.0010	2	3	15
290	Solniki Małe		32	195/1	021402_5.0010	2	3	17
291	Solniki Małe		33	194	021402_5.0010	2	3	215
292	Solniki Małe		33	194	021402_5.0010	2	3	226
293	Solniki Małe		40	188/1	021402_5.0010	2	3	30
294	Solniki Małe		42	240/2	021402_5.0010	2	3	57
295	Solniki Wielkie		3	18/4	021402_5.0011	2	3	97
296	Solniki Wielkie		3	18/4	021402_5.0011	2	3	117
297	Solniki Wielkie		15	63/1	021402_5.0011	2	3	168
298	Solniki Wielkie		16	340	021402_5.0011	2	3	88
299	Solniki Wielkie		22	68	021402_5.0011	2	3	136
300	Solniki Wielkie		22	68	021402_5.0011	2	3	69

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Nr obrębu ewidencyjnego	Typ płyt***	Stan płyt**	Ilość płyt a-c w m ² *
301	Solniki Wielkie		23	69	021402_5.0011	2	3	249
302	Solniki Wielkie		23	70	021402_5.0011	2	3	57
303	Solniki Wielkie		26	10/3	021402_5.0011	2	3	42
304	Solniki Wielkie		29	220/3	021402_5.0011	2	3	320
305	Solniki Wielkie		31	223	021402_5.0011	2	3	280
306	Solniki Wielkie		31	225	021402_5.0011	2	3	283
307	Solniki Wielkie		38	385	021402_5.0011	2	3	65
308	Solniki Wielkie		38	385	021402_5.0011	2	3	63
309	Solniki Wielkie		39	592	021402_5.0011	2	3	132
310	Solniki Wielkie		42	465/3	021402_5.0011	2	3	18
311	Solniki Wielkie		42	465/3	021402_5.0011	2	3	36
312	Solniki Wielkie		46	370	021402_5.0011	2	3	74
313	Solniki Wielkie		77	355	021402_5.0011	2	3	99
314	Solniki Wielkie		80	329	021402_5.0011	2	3	591
315	Solniki Wielkie		87	348	021402_5.0011	2	3	53
316	Solniki Wielkie		15 a	65	021402_5.0011	2	3	158
317	Solniki Wielkie		15 a	65	021402_5.0011	2	3	9
318	Solniki Wielkie		31 b	225	021402_5.0011	2	3	12
319	Solniki Wielkie		41 c	235	021402_5.0011	2	3	26
320	Solniki Wielkie		41 d	236/6	021402_5.0011	2	3	113
321	Solniki Wielkie		67 a	372	021402_5.0011	2	3	33
322	Stronia		1	407/13	021402_5.0012	2	3	171
323	Stronia		1	407/14	021402_5.0012	2	3	58
324	Stronia		1	407/15	021402_5.0012	2	3	169
325	Stronia		1	407/16	021402_5.0012	2	3	106
326	Stronia		1	407/17	021402_5.0012	2	3	168
327	Stronia		3	358	021402_5.0012	2	3	438
328	Stronia		9	325	021402_5.0012	2	3	40
329	Stronia		9	325	021402_5.0012	2	3	25
330	Stronia		10	323	021402_5.0012	2	3	79
331	Stronia		16	320	021402_5.0012	2	3	266
332	Stronia		16	320	021402_5.0012	2	3	529
333	Stronia		20	318	021402_5.0012	1	3	123
334	Stronia		20	319/5	021402_5.0012	2	3	219
335	Stronia		20	319/5	021402_5.0012	2	3	170
336	Stronia		20	319/5	021402_5.0012	2	3	103
337	Stronia		27	259/2	021402_5.0012	2	3	283
338	Stronia		27	259/2	021402_5.0012	1	3	98

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Nr obrębu ewidencyjnego	Typ płyt***	Stan płyt**	Ilość płyt a-c w m ^{2*}
339	Stronia		28	259/1	021402_5.0012	2	3	245
340	Stronia		29	258/2	021402_5.0012	2	3	163
341	Stronia		30	256/2	021402_5.0012	1	3	281
342	Stronia		30	257/4	021402_5.0012	2	3	403
343	Stronia		34	255	021402_5.0012	2	3	249
344	Stronia		34	255	021402_5.0012	1	3	69
345	Stronia		34	255	021402_5.0012	2	3	22
346	Stronia		37	252	021402_5.0012	2	3	187
347	Stronia		37	253	021402_5.0012	2	3	107
348	Stronia		38	136/2	021402_5.0012	2	3	36
349	Stronia		40	138/2	021402_5.0012	2	3	123
350	Stronia		44	140/2	021402_5.0012	2	3	40
351	Stronia		45	139/9	021402_5.0012	2	3	168
352	Stronia		48	143	021402_5.0012	2	3	174
353	Stronia		49	144/3	021402_5.0012	2	3	361
354	Stronia		56	205/4	021402_5.0012	2	3	489
355	Stronia		60	208/3	021402_5.0012	2	3	100
356	Stronia		BN	403/18	021402_5.0012	2	3	1117
357	Stronia		BN	403/20	021402_5.0012	2	3	342
358	Stronia		BN	407/26	021402_5.0012	2	3	1225
359	Stronia		BN	407/26	021402_5.0012	2	3	143
360	Strzałkowa		4	44	021402_5.0013	2	3	134
361	Strzałkowa		4	44	021402_5.0013	2	3	24
362	Strzałkowa		12	19	021402_5.0013	2	3	219
363	Strzałkowa		13	20	021402_5.0013	2	3	204
364	Strzałkowa		13	20	021402_5.0013	2	3	32
365	Strzałkowa		15	88/9	021402_5.0013	1	3	83
366	Strzałkowa		15	91/2	021402_5.0013	2	3	243
367	Strzałkowa		15	91/2	021402_5.0013	2	3	1369
368	Strzałkowa		15	91/3	021402_5.0013	2	3	29
369	Strzałkowa		15	91/4	021402_5.0013	2	3	460
370	Strzałkowa		15 g	88/8	021402_5.0013	1	3	79
371	Strzałkowa		15 i	88/6	021402_5.0013	2	3	34
372	Strzałkowa		15 i	88/6	021402_5.0013	2	3	34
373	Wabienice		8	175	021402_5.0014	2	3	233
374	Wabienice		9	174	021402_5.0014	2	3	273
375	Wabienice		10	173	021402_5.0014	2	3	269
376	Wabienice		12	170	021402_5.0014	2	3	246
377	Wabienice		18	164	021402_5.0014	2	3	146
378	Wabienice		26	122	021402_5.0014	2	3	307
379	Wabienice		36	116	021402_5.0014	2	3	382
380	Wabienice		37	115	021402_5.0014	2	3	186
381	Wabienice		42	93/4	021402_5.0014	2	3	107
382	Wabienice		43	93/5	021402_5.0014	2	3	22
383	Wabienice		43	93/5	021402_5.0014	2	3	81
384	Wabienice		49	60/3	021402_5.0014	2	3	981
385	Wabienice		52	50	021402_5.0014	2	3	621
386	Wabienice		52	50	021402_5.0014	2	3	110
387	Wabienice		52	50	021402_5.0014	2	3	81
388	Wabienice		52	50	021402_5.0014	2	3	771
389	Wabienice		52	90	021402_5.0014	2	3	202

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Nr obrębu ewidencyjnego	Typ płyt***	Stan płyt**	Ilość płyt a-c w m ² *
390	Wabienice		65	436	021402_5.0014	2	3	136
391	Wabienice		66	435	021402_5.0014	2	3	82
392	Wabienice		66	435	021402_5.0014	2	3	63
393	Wabienice		67	435	021402_5.0014	2	3	73
394	Wabienice		70	396	021402_5.0014	2	3	45
395	Wabienice		79	398	021402_5.0014	2	3	113
396	Wabienice		82	399/2	021402_5.0014	2	3	632
397	Wabienice		82	400	021402_5.0014	2	3	156
398	Wabienice		85	403	021402_5.0014	2	3	62
399	Wabienice		107	479	021402_5.0014	2	3	129
400	Wabienice		108	480	021402_5.0014	2	3	110
401	Wabienice		110	523	021402_5.0014	2	3	297
402	Wabienice		110	523	021402_5.0014	2	3	556
403	Wabienice		110	523	021402_5.0014	2	3	90
404	Wabienice		16 a	167	021402_5.0014	2	3	478
405	Wabienice		54 a	328	021402_5.0014	2	3	129
406	Wabienice		BN	135/2	021402_5.0014	2	3	273
407	Wabienice		BN	657	021402_5.0014	2	3	81
408	Zawidowice		1 a	204/2	021402_5.0015	2	3	81
409	Zawidowice		1 a	204/3	021402_5.0015	2	3	46
410	Zawidowice		1	255/1	021402_5.0015	2	3	1213
411	Zawidowice		9	257/1	021402_5.0015	2	3	63
412	Zawidowice		9	257/1	021402_5.0015	2	3	24
413	Zawidowice		9	257/1	021402_5.0015	2	3	345
414	Zawidowice		9	261	021402_5.0015	2	3	337
415	Zawidowice		10	200	021402_5.0015	2	3	16
416	Zawidowice		10	200	021402_5.0015	2	3	11
417	Zawidowice		11	267	021402_5.0015	2	3	346
418	Zawidowice		11	267	021402_5.0015	2	3	36
419	Zawidowice		11	267	021402_5.0015	2	3	106
420	Zawidowice		12	198	021402_5.0015	2	3	98
421	Zawidowice		13	269	021402_5.0015	2	3	327
422	Zawidowice		14	196/2	021402_5.0015	2	3	157
423	Zawidowice		16	194	021402_5.0015	2	3	71
424	Zawidowice		17	273	021402_5.0015	2	3	57
425	Zawidowice		17	273	021402_5.0015	2	3	88
426	Zawidowice		18	193/1	021402_5.0015	2	3	253
427	Zawidowice		23	279	021402_5.0015	2	3	141
428	Zawidowice		23	279	021402_5.0015	2	3	112
429	Zawidowice		34	185/2	021402_5.0015	2	3	159
430	Zawidowice		34	187/2	021402_5.0015	2	3	35
431	Zawidowice		37	330	021402_5.0015	2	3	47
432	Zawidowice		37	330	021402_5.0015	2	3	32
433	Zawidowice		44	178/4	021402_5.0015	2	3	43
434	Zawidowice		44	181	021402_5.0015	2	3	48
435	Zawidowice		49	294	021402_5.0015	2	3	298
436	Zawidowice		49	294	021402_5.0015	2	3	481
437	Zawidowice		52	173	021402_5.0015	2	3	280
438	Zawidowice		61	302/3	021402_5.0015	2	3	19
439	Zawidowice		62	170	021402_5.0015	2	3	249
440	Zawidowice		62	170	021402_5.0015	2	3	17

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Nr obrębu ewidencyjnego	Typ płyt***	Stan płyt**	Ilość płyt a-c w m ² *
441	Zawidowice		65	305	021402_5.0015	2	3	133
442	Zawidowice		65	305	021402_5.0015	2	3	115
443	Zawidowice		66	167	021402_5.0015	2	3	317
444	Zawidowice		70	165/2	021402_5.0015	2	3	41
445	Zbytowa		1	494/2	021402_5.0016	2	3	22
446	Zbytowa		4	617/7	021402_5.0016	2	3	29
447	Zbytowa		18	598	021402_5.0016	2	3	81
448	Zbytowa		24	578	021402_5.0016	2	3	56
449	Zbytowa		25	578	021402_5.0016	2	3	83
450	Zbytowa		26	566/1	021402_5.0016	2	3	23
451	Zbytowa		26	574	021402_5.0016	2	3	109
452	Zbytowa		27	565	021402_5.0016	2	3	30
453	Zbytowa		29	564/1	021402_5.0016	2	3	453
454	Zbytowa		29	564/1	021402_5.0016	2	3	102
455	Zbytowa		29	564/1	021402_5.0016	2	3	107
456	Zbytowa		29	564/2	021402_5.0016	2	3	39
457	Zbytowa		30	562	021402_5.0016	2	3	42
458	Zbytowa		32	296	021402_5.0016	2	3	279
459	Zbytowa		36	286	021402_5.0016	2	3	55
460	Zbytowa		36	286	021402_5.0016	2	3	27
461	Zbytowa		36	286	021402_5.0016	2	3	19
462	Zbytowa		36	286	021402_5.0016	2	3	12
463	Zbytowa		36	286	021402_5.0016	2	3	658
464	Zbytowa		36	286	021402_5.0016	2	3	25
465	Zbytowa		37	291/1	021402_5.0016	1	3	106
466	Zbytowa		37	291/1	021402_5.0016	2	3	42
467	Zbytowa		37	291/1	021402_5.0016	2	3	59
468	Zbytowa		37	291/1	021402_5.0016	2	3	43
469	Zbytowa		38	280	021402_5.0016	2	3	27
470	Zbytowa		38	280	021402_5.0016	2	3	113
471	Zbytowa		43	272	021402_5.0016	2	3	35
472	Zbytowa		43	272	021402_5.0016	2	3	11
473	Zbytowa		45	268	021402_5.0016	2	3	84
474	Zbytowa		45	268	021402_5.0016	2	3	113
475	Zbytowa		45	268	021402_5.0016	2	3	414
476	Zbytowa		45	268	021402_5.0016	2	3	182
477	Zbytowa		45	268	021402_5.0016	2	3	124
478	Zbytowa		49	354	021402_5.0016	2	3	52
479	Zbytowa		49	354	021402_5.0016	2	3	68
480	Zbytowa		52	356/1	021402_5.0016	2	3	20
481	Zbytowa		54	262	021402_5.0016	2	3	21
482	Zbytowa		56	258/4	021402_5.0016	2	3	51
483	Zbytowa		57	257	021402_5.0016	2	3	22
484	Zbytowa		67	15/1	021402_5.0016	2	3	148
485	Zbytowa		67	15/1	021402_5.0016	2	3	167
486	Zbytowa		70	19/1	021402_5.0016	2	3	80
487	Zbytowa		73	23	021402_5.0016	2	3	281
488	Zbytowa		74	24/1	021402_5.0016	2	3	1038
489	Zbytowa		74	24/1	021402_5.0016	2	3	175
490	Zbytowa		75	25	021402_5.0016	2	3	191
491	Zbytowa		80	42	021402_5.0016	2	3	164

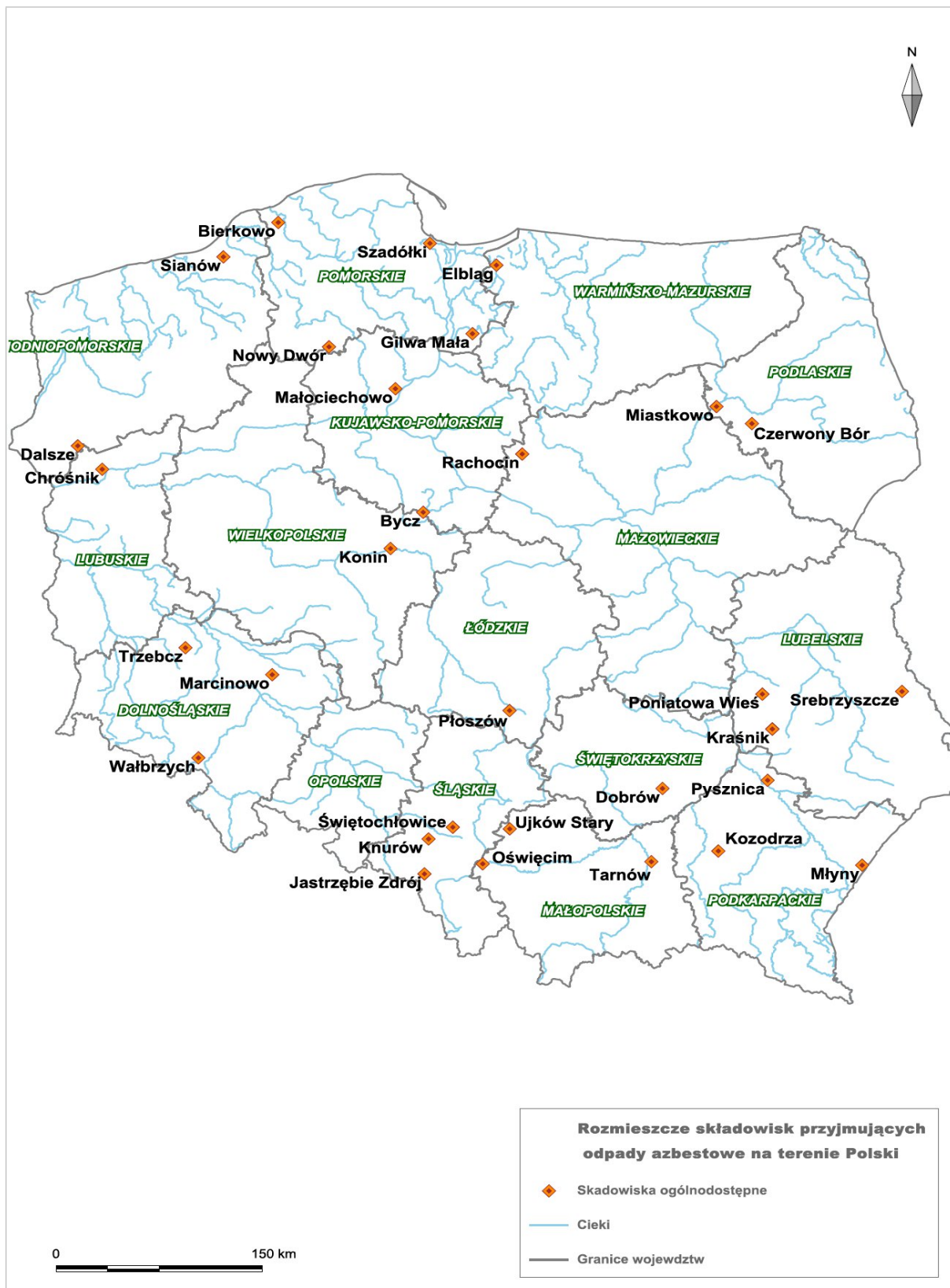
Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Nr obrębu ewidencyjnego	Typ płyt***	Stan płyt**	Ilość płyt a-c w m ² *
492	Zbytowa		81	43	021402_5.0016	2	3	98
493	Zbytowa		82	47	021402_5.0016	2	3	67
494	Zbytowa		82	47	021402_5.0016	2	3	58
495	Zbytowa		82	47	021402_5.0016	2	3	8
496	Zbytowa		87	97	021402_5.0016	2	3	74
497	Zbytowa		95	133	021402_5.0016	2	3	61
498	Zbytowa		99	109	021402_5.0016	2	3	107
499	Zbytowa		99	109	021402_5.0016	2	3	264
500	Zbytowa		100	108/7	021402_5.0016	2	3	85
501	Zbytowa		103	103	021402_5.0016	2	3	73
502	Zbytowa		103	103	021402_5.0016	2	3	62
503	Zbytowa		104	102/1	021402_5.0016	2	3	65
504	Zbytowa		104	102/1	021402_5.0016	2	3	28
505	Zbytowa		106	36/2	021402_5.0016	2	3	112
506	Zbytowa		110	4	021402_5.0016	2	3	49
507	Zbytowa		113	7	021402_5.0016	2	3	151
508	Zbytowa		118	107/66	021402_5.0015	2	3	51
509	Zbytowa		118	486/14	021402_5.0016	2	3	711
510	Zbytowa		118	486/14	021402_5.0016	2	3	1404
511	Zbytowa		118	486/14	021402_5.0016	2	3	1403
512	Zbytowa		118	486/14	021402_5.0016	2	3	1366
513	Zbytowa		118	486/14	021402_5.0016	2	3	1352
514	Zbytowa		118	486/59	021402_5.0016	2	3	38
515	Zbytowa		114 a	9	021402_5.0016	2	3	36
516	Zbytowa		118/1	486/66	021402_5.0016	2	3	51
517	Zbytowa		118/2	486/63	021402_5.0016	2	3	18
518	Zbytowa		18 a	597/1	021402_5.0016	2	3	31
519	Zbytowa		BN	486/13	021402_5.0016	2	3	31
520	Zbytowa		BN	486/14	021402_5.0016	2	3	588
521	Zbytowa		BN	486/14	021402_5.0016	2	3	1698
522	Zbytowa		BN	486/14	021402_5.0016	2	3	1725
523	Zbytowa		BN	486/40	021402_5.0016	2	3	34
524	Zbytowa		BN	99	021402_5.0016	2	3	20

Objaśnienia:

- * Płyta a-c – płyta azbestowo-cementowa
- ** Poglądowy stopień pilności – oceniony w trakcie inwentaryzacji przez pracowników terenowych wg następującej skali:
 - 1 - wymiana lub naprawa wymagana bezzwłocznie
 - 2 - ponowna ocena wymagana w czasie do 1 roku
 - 3 - ponowna ocena w terminie do 5 lat
- *** 1 – W01 – płyta azbestowo-cementowa płaska
2 – W02 – płyta azbestowo-cementowa falista

Załącznik nr 6 Składowiska przyjmujące odpady zawierające azbest

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt. 1 ustawy o samorządzie gminnym – zaspakajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej. Natomiast art. 18 ust. 1 ww. ustawy stanowi – do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy o ile ustawy nie stanowią inaczej.

Z zapisów „Krajowego programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”, przyjętego przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 maja 2002r., wynika obowiązek opracowania programów na poziomie wojewódzkim, powiatowym i gminnym.